

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1, (független Kisgazdapárt helyiségénél) féleml. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

1848 élő öröksége

1848-ban a magyar nép az osztrák zsarnokságot támogató reakciós hatalmak ellen harcolva, nagy tetteket vitt végbe az emberi haladás szolgálatában. A szabadságért küzdő népekkel összefogva, az európai haladás foellenségei ellen küzdeni — ez volt akkor a magyarság nemzeti hivatása. Mi tette lehetővé a magyar szabadságharcot 1848-ban? *A magyar szabadság és a világszabadság ügyének találkozására.* Csak így nyílt meg a szabadság és függetlenség útja Magyarországra számára, hogy ugyanakkor, amikor Európa elnyomott nemzetei fegyvert fogtak szabadságuk kivívására, a magyar nép is megmozdult és széles tömegekben fordult szembe az ősi liabsburg-elnyomókkal.

A Világos után egymást váltó reakciós rendszerek semmiféle mesterkedéssel nem tudták kártani a magyar népből azt, amire 48 tanította s tanítja ma is. Mert 1848 legmélyebb tanulsága abban rejlik, hogy *nép-szabadság, nemzeti szabadság és világszabadság* számunkra és minden nép számára *elthetetlen egységet jelent.* Ebből a tanulságból következik, hogy a szabadságunk és függetlenségünk kivívására 1918-1919-ben történt kísérlet is csak úgy követhetett be, hogy az 1917-es Nagy Októberi Szocialista Forradalom megadta a lehetőséget a népek, így a magyar dolgozók szabadságmozgalmának is. Még világosabban, döntőbben megmutatkozott ez a tanulság 1945-ben: a kelet-európai népek, így közöttük a magyar nép is csak úgy vívhatták ki szabadságukat és függetlenségüket a fasiszmus-szal szemben, hogy a szocializmus országai, a hatalmas Szovjetunió győzelmes seregei megszabadították őket a német zsarnokság és a belső elnyomók igtájától.

1848-ban a szabadságharc belső erőinek elégtelensége és a külpolitikai elszigeteltség mellett nem vívhattuk ki végeredményesen szabadságunkat. Majdnem ugyanez volt a helyzet 1918-ban is. Száz évvel az első kísérlet után azonban döntően megváltoztak a szabadság és a haladás táborának nemzetközi és belső erőviszonyai. A világreakció kivédhetetlen csapásokát kapott. A hitlerizmus felett diadalmaskodó hatalmas Szovjetunió, mint a szocializmus és a haladás ügyének legfőbb öre, irányítója és képviselője, legyőzhetetlen erővel jelentkezett a világpolitikában. Ugyanakkor országunkon belül az öntudatra ébredt dolgozók győzelemre vittek a népi demokrácia nagy ügyét. Megvalósulhatott Petőfi és Kossuth legszebb vágya: a kelet-európai népek testvériségével együtt a magyar nép szabadsága és függetlensége. Így lett 1848 március 15-ének diadal-

mas betetőzése 1945 április 4. az a felejthetetlen nap, amikor a hatalmas Szovjetunió dicsőséges csapatai végleg kivetkék hazánk területéről a német elnyomók borbélyát és felszabadították népünket a „belső bitangok”, a feudalizmus zsarnoksága alól.

Nem véletlen, hogy Hitler fasiszta háborújának legelső, letebb esztendeiben a magyar szabadságmozgalmak föld alatt működő erői a munkásosztály irányításával Kossuth hagyományait és Petőfi, Tánácsies eszméit újították fel. Erre a negyvennyolcas örökségre támaszkodva született meg nálunk is a *munkás-paraszt összefogás* gondolata, s csak így kaphatta meg dolgozó parasztjaink az ipari munkásság segítségével azt a földet, amelyet 1849-ben a világosi bukás után elűztök. Ugyanígy a 48-as örökség szelleméből következett röviden a felszabadulás után a nagyüzemek, bányák, bankok államosítása. S 1848 nagy hőseinek útját követték, amikor a politikai és gazdasági hatalom birtokában elindították népünk honfoglalását a művelődés legszélesebb és legmagasabb területére is, 1848 tavaszán Kossuth Lajos azt mondta: „Most a nép önmaga lett ura sorsának”. Felszabadulásunk óta a magyar népi demokrácia jelszava hirdeti: „Tied az ország magadnak építed”. És a magyar dolgozó nép ereje fel is építette ezt az országot, felépítette magának, hogy berendezze rajta új, boldog életformáját 1848 hagyományainak szellemében. Ezt az új országot, a nép saját kezével tovább építjük, gazdagítjuk.

A negyvennyolcas szabadságharcosok elevenen élő emléke arra serkent ma mindnyájunkat, hogy amit ők egy évszázaddal ezelőtt oly csodálatos lendülettel elkezdtek, ezt mi most méltó módon fejezzük be, s a nagy művet: a szabad, boldog magyar nép független, virágzó köztársaságát megtartsuk mind örökké. A reakció és a romlás erői — akárhogy is ragaszkodnak még hatalmukhoz — ma mindenütt világszerte halálra vannak ítéelve. A fejlődés megmáshíthatatlan iránya a szocializmus, a legteljesebb emberi szabadság felé mutat. Erre az útra lépett a magyar népi demokrácia is, megújult erejével, felsorakozik a világszabadságért folyó nagy küzdelemre. Ma már nem állunk elszigetelten, mint 1849 nyarán. Most mögöttünk állnak a hatalmas, legyőzhetetlen Szovjetunióval az élen a világ szabadságszerető népei és ezt az öt világrészre kiterjedő óriási táborot nem ingathatják meg a múlt sötét árnyai: a kapaszkodó kapitalista és imperialista törekvések, Petőfi legmerészebb álma: *a világszabadság beteljesül.*

A szovjet választók több mint 99 százaléka szavazott a sztálini blokkra

Moszkva: Vasárnap, 1950 március 12-én szerte a Szovjetunióban megtartották a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa képviselőinek választásait. A választás mindenütt, helyi idő szerint, reggel hat órakor kezdődött. Március 12-én éjjel 12 órakor a szavazás mindenütt befejeződött. *A választókerület választói névjegyzékei 111.008.625 választót vittek fel az 1946. évben tartott választások 401.147.696 választójával szemben.*

A kerületi választási bizottságok jelentése szerint a Szovjetunió Legfelsőbb Tanács képviselőinek mostani választásában

110.964.172 választó, vagyis a választók általános létszámának 99,96 százaléka vett részt.

Március 13-án a körzeti választó bizottságok befejezték a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa képviselő jelöltjeire leadott szavazatok összeszámolását. A kerületi választó bizottságok jelentése szerint a Kommunista és Pártönkivüliek Tömbjének képviselő jelölti listája teljes és osztatlan győzelmet aratott. *Az előzetes adatok szerint a Kommunista és Pártönkivüliek Tömbjének jelöltjeire a szavazásban résztvevő választók több, mint 99 százaléka szavazott. A*

Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa képviselőinek választása szerte az egész országban a hatalmas hazfiass lendület és a lakosság politikai aktivitása jegyében folyt le és a szovjet nép erkölcsi-politikai egységének magaslatos megnyilvánulása volt.

Március 15-én a központi választási bizottságnak lehetősége lesz a választások részletes eredményeinek és a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsába megválasztott képviselők névjegyzékének közzétételére.

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Választási Központi Választó Bizottsága.

A sztálini választókerület dolgozói óriási lelkesedéssel Sztálint választották képviselőjüké

Moszkva: Moszkva város Sztálini-választókerületének választó bizottsága március 13-án éjszaka 3 órakor ülést tartott.

A bizottság a körzeti választó bizottságok jegyzőkönyvei és a szavazatok számadatai alapján megállapította, hogy Moszkva város Sztálini-választókerületének képviselőjévé a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsába Joszif Visszarionovics Sztálint választotta meg.

Cvetkovnak, a kerületi vá-

lasztó bizottság elnökének bejelentését, a jelenlévők szünni nem akaró éljenzéssel fogadták. A terem visszhangzott a lelkes felkiáltásoktól: „Eljen első küldötünk!”, „Dicsőség a Nagy Sztálinnak!”

A kerületi választó bizottság ülésén megindító beszédek tartottak a Sztálini- és baumeni kerület vállalatainak és társadalmi szervezeteinek képviselői. Mindannyian arról az óriási örömről és boldogságról beszél-

tek, amelyet a Sztálini-választókerület és az ország összes dolgozó éreznek. A dolgozókat az a törekvés hatja át, hogy új sztálinista sikerekkel ünnepeljék a Kommunista és Pártönkivüliek Sztálini Blokkjának győzelmét.

Cvetkov az ülés végén az egybegyűltek nevében egészséget és hosszú életet kívánt Sztálinnak, az egész nép küldötének, a dolgozó emberiség údvéne.

A párisi békekongresszus kiáltványa

Párisban 20.000 küldött jelenlétében güléssel fejeződött be a Béke és Szabadság Harcainak második franciaországi kongresszusa. A kongresszus felhívást intézett a francia néphez s ebben többen között a következőket mondja:

— Miközben a háborús uszítók és a velük cinkos kormányok veszélybe sodorják a világ békéjét, Franciaország súlyos válságon megy keresztül, amelyet a mi tevékenységünknek kell átsegítenie. Az USA a Szovjetunió ellen irányuló hadműveletek támaszpontjává választotta ki Németországnak azt a részét, amely a mi országunkkal szomszédos. Ez a Németország — tapraállítva ama országok rovására, amelyeket a német támadás rombolt le — ma már ott tart, hogy szörnyűséges szövetség tervét meri felajánlani Franciaországnak az Atlanti-koalíció megerősítésére.

— Vietnamban folytatódik a szennyes háború. Minél tovább tart, annál reménytelenebb helyzetbe hozza expedíciós hadseregeinket és súlyosítja az újabb világháború kirobbanásának veszélyét. A kormány, miután eladta nemzeti függetlenségünket, csatlakozott ahhoz az erőszakos kalandpolitika-hoz, amelynek eszköze a roppant méretű legyverkezés és a tömeggyilkosság céljait szolgáló bűnös legyverek gyártása.

A kiáltvány hangoztatja a mo-

galom tömegeinek elhatározottságát, hogy békeakartusát rákényszerítik a kormányra. Rákényszerítik a kormányra a szabadság és a béke megőrzésének legfőbb feltételeit: 1. a legyverkezés azonnali csökkentése, 2. az atombomba és a tömeggyilkos legyverek törvényen kívüli helyezése, 3. a gyarmati háborúk megszüntetése, 4. a békeharcosok ellen irányuló megtorló

intézkedések azonnali megszüntetése, 5. békeegyezmény letesítése a nagyhatalmak között.

A Béke és Szabadság Harca felhívják a francia népet, csatlakozzék a munkásosztályhoz a háború ellen vívott harcban, indítsanak döntő akciókat a kormány ellen, amely elárulja a béke és vele együtt Franciaország ügyét.

Erősödik a franciaországi sztrájkhullám

Páris: A Renault-gyár munkásai a rohamrendőr különítmények felvonulása ellenére is türellenül folytatják a sztrájkot. Nem sikerült a kormány erőszakos fellépése a gázművek sztrájkoló dolgozóit ellen sem. A gázszolgáltatás hétfőn teljesen megszűnt. Sztrájkban áll 20.000 társadalombiztosítási alkalmazott és erősödik a sztrájk az építőiparban is. A sztrájkmozgalom elleni erőszakos fellépéssel párhuzamosan a kormány újabb erőszakos lépésekre ragadtatja magát a béke világmozgalommal szemben is.

Kornejcsuknak, a nagy szovjet írónak a béke világbizottsága szovjet titkárnak megta-

gadták a párisi tartózkodási engedély meghosszabbítását. A Ce Soir rámutat, hogy a francia kormány lépése rendkívül sértő nemcsak a nagy szovjet íróra, hanem a Szovjetunió népeire is, amelyeket 6 képvisel.

Megtöltötte a francia kormány a Novoje Vremja terjesztését. Az Humanité megállapítja, hogy ez a határozat jogsértő. Amellett akkor tiltják el a háborús uszítók mesterkedéseit leleplező és békét hirdető szovjet folyóiratot, amikor az amerikaiak a Marshall-tervet és a támadó Atlanti Szerződést reklámozó propaganda iratokkal árasztják a Franciaországot.

AZ 1950. ÉVI KOSSUTH-DIJASOK

A pénteki minisztertanács a népművelési miniszter előterjesztése elfogadta a jelölőbizottság javaslatát az ez évi Kossuth-díjak szétosztására. Az 1950. évi Kossuth-díjakat a következők kapták:

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Húszezer forintos „Kossuth-díjat” kapott a fizika terén kifejtett munkásságáért Gombás Pál, műszaki egyetemi ny. r. tanár és Neugebauer Tibor egyetemi intézet tanár, megosztott 20.000 forintos díjat, mégpedig Gombás Pál a nemesfémek szerkezetelméletének megoldásáért és az atomfizikáról írt könyvéért, Neugebauer Tibor pedig elektronfizikai elméleti kutatásainak eredményéért.

A mezőgazdasági tudományok terén kifejtett munkásságáért Manóinger Rezső agráregyetemi ny. r. tanár a sertésorbánc oltóanyagának felelősségéért.

A matematika terén kifejtett munkásságáért Rédei László egyetemi ny. r. tanár számelméleti és csoportelméleti kutatásaiban elért eredményéért.

Tízezer forintos „Kossuth-díj”-ban részesült a kémia terén kifejtett munkásságáért Erdei-Gruz Tibor egyetemi ny. r. tanár, katalitikus és korozós vizsgálataiban elért eredményéért.

Fodor Gábor egyetemi ny. r. tanár a vegyületek térbeli szerkezetének tisztázásáért és néhány gyógyszer szintéziséért.

Szabó Zoltán egyetemi ny. r. tanár iparilag is fontos reakciók mechanizmusának tisztázásáért.

Az orvosi tudományok terén kifejtett munkásságáért Helényi Géza egyetemi ny. r. tanár az agyműködés és a gyomorreflexusok közötti összefüggések vizsgálata terén elért eredményéért.

Kemény Imre OTL-törvényszék alatti és élettani vizsgálatai alapján készített alsó műfogorót, Szentgothai János egyetemi ny. r. tanár a labrinth és a szemizomok működése közötti összefüggések vizsgálata terén elért eredményéért.

A mezőgazdasági tudományok terén kifejtett munkásságáért Sedlmayer Kurt növény-nemesítő a cukorrépa, őszi árpa, len és búkköny nemesítéséért.

Kreybig Lajos ny. r. kísérletügyi főigazgató Magyarország talajtani térképe szerkesztésének irányításáért és a műtrágyázásban alkalmazott új módszerekért.

A műszaki tudományok terén kifejtett munkásságáért Freund Mihály műszaki egyetemi ny. r. tanár, a hazai ásványolajból nyert kénolaj, mosószert és viaszoptól anyagok előállításáért.

Varga József műszaki egyetemi ny. r. tanár hazai ásványolajunk aromás vegyületekké való átalakításáért.

Winter Ernő az Egyesült Izzó-támpa és Vilámosság Rt. kutatója a rádió adócsövek technikájában elért eredményéért.

Tarján Gusztáv műszaki egyetemi ny. r. tanár a komló szén kokszosításának kérdésében elért eredményéért.

Martini Károly gépészmérnök a komló szén kokszosításának kérdésében elért eredményéért.

A matematika terén kifejtett munkásságáért Kalmár László egyetemi ny. r. tanár a matematikai logikai vizsgálatok terén elért eredményéért.

Székely-Nagy Béla egyetemi ny. r. tanár a Hilbert-féle és Fourier-sorokra vonatkozó vizsgálatok terén elért eredményéért.

MŰVESZET ÉS IRODALOM

Húszezer forintos „Kossuth-díjat” kapott az irodalom terén kifejtett munkásságáért Veres Péter hró „Próbátétel” c. novelláinak kötetéért.

Illés Béla hró „Kárpáti rapszódia” és „Fegyvert s vitézt énekek” c. műveért.

Tízezer forintos „Kossuth-díj”-ban részesült irodalom terén kifejtett munkásságáért Benjámin László hró „Örökké

élni” c. versekötetéért. Kónya Lajos hró a szocialista építés lendületét kifejező verseiért.

Zeneművészet terén kifejtett munkásságáért Weiner Leo zeneművészeti főiskolai tanár a Zeneművészeti Főiskolán a kamarazenei faszakon való működésével és zeneszerzői munkásságával való irányítói tevékenységéért.

Kadosa Pál zeneművészeti főiskolai tanár „Májusi Köszöntő” c. tömegdalért és „Sztálin esküje” c. kantatájáért.

Farkas Ferenc zeneművészeti főiskolai tanár a „Csinom Palkó” rádióoperett zenéjéért.

A színművészet terén kifejtett munkásságáért Mészáros Agnes színművész és Latabár Kálmán színművész megosztott 20.000 forintos díjat kapott, mégpedig Mészáros Agnes Pavlenko „Boldogság” c. darabjában a szocialista embertípus ábrázoló alakításáért és Shakerpeare nő-alakjainak realitás ábrázolásáért, Latabár Kálmán a szórakoztató műfajoknak a haladás színpadára állításáért, főképpen a „Gerolsteini” Nagyhercegnő” c. operettbeli alakításáért.

Simon Zsuzsa színházigazgató, színháztervező munkásságáért, mellyel az új magyar dráma megteremtésének ügyét szolgálta.

Gellért Endre rendező Pavlenko „Boldogság” c. színdarabjának rendezéséért, a magyar dráma haladó hagyományainak ápolásáért.

A filmművészet terén kifejtett munkásságáért Nádasy Kálmán rendező és Bán Frigyes rendező megosztott 20.000 forintos díjat kapott, mégpedig Nádasy Kálmán a „Ludas Matyi” c. film rendezéséért, Bán Frigyes a „Talpalatnyi föld” című film rendezője az „Uri muri” című film rendezéséért.

Illés György filmoperatőr és Hegyi Barnabás filmoperatőr megosztott 10.000 forintos díjat, mégpedig Illés György a „Szabóné” c. film, Hegyi Barnabás a „Ludas Matyi” c. filmoperatőri munkájáért.

Képzőművészet terén kifejtett munkásságáért Kisfaludi-Strobl Zsigmond szobrászművész Sztálin generalisszimusz 70. születésnapjára készített szobrát és a gellérthegy „Szabadság”-szobrát.

Pátzay Pál szobrászművész és Csorba Géza szobrászművész megosztott 20.000 forintos díjat kapott, mégpedig Pátzay Pál Lenin és Sztálin szobrát, Csorba Géza a Sztálin-téri autóbusszállomásra készített Sztálin-domborműért.

Az iparművészet terén kifejtett munkásságáért Konecni György grafikusművész a moszkvai kiállításra készített dekorációjéért.

III. UJJAÉPÍTÉS

Új munkamódszerek bevezetéséért fizikai dolgozóknak 20.000 forintos „Kossuth-díjat” kapott: Muszka Imre (WM) esztergályos és Horváth Ede (Győri Vagon) esztergályos megosztott 20.000 forintos díjat, és pedig mindkettő a gyorsvágás terén sztahanovista módszerekkel elért kiemelkedő eredményéért.

Pozsonyi Zoltán (Budapesti) közműves és Fábik József (Mohács) közműves megosztott 20.000 forintos díjat, mégpedig Pozsonyi Zoltán a gyorsfalazás terén elért több mint 2000 százalékos teljesítményéért, Fábik József pedig, mert brigádja 1158 százalékos teljesítményt ért el.

Tóth III. János főmózdonyvezető, Lokker Antal fűtő és Kertész András (mindhárman miskolci fűtőház) megosztott 20.000 forintos díjat a következő elosztásban:

Tóth III. János 10.000 forint, Lokker Antal és Kertész András 5-5 ezer forint, mert Tóth III. János a 2000 tonnás mozgalom elindítója, aki két fűtője: Lokker Antal és Kertész András segítségével

jelentős megtakarításokat ért el a vasútnál. 10.000 forint Kossuth-díjat kapott: Panyi Ferencné bolyhozónő (Óbuda Fehérvár) és Ormay Árpádné gyapjúszövőnő (Haza Fésűsfőző) megosztott 10 ezer forintos díjat mégpedig Panyi Ferencné a több gépes sztahanovista rendszer hazai kezdeményezéséért és állandó 500 százalékos termeléséért, Ormay Árpádné pedig a 4 gépes rendszerrel teljesített 224 százalékos normájáért és az általa készített anyagok kiváló minőségéért.

Kovács János építőbrigád (Kömlő) tagjai között megosztva Kovács János közműves, Márki Lajos habarcskészítő, Cukor Anna tégladagoló, Bátor Ilona habarcsördő, Suszter Ilona habarcsördő (10.000 forintos díjat, átlagosan 603 százalékos munkaversenyben 2384 százalékgig emelkedő teljesítményükért).

Varga Barnabás fejti vágár (Tatabánya) sztahanovista munkamódszereivel.

Elért állandó magas teljesítményéért Margóczy István olvasztár (Diósgyőr) sztahanovista munkamódszereivel, mellyel a 9. számú Martz-kemencéjén a 9-10 óras adalót 5 óra 20 percre szállította le.

Büzsöny Lajos fémöntő (Lampart) Ott Józsefné magkésztő és Ferenczi Ödön acélöntő (győri vagon) megosztott 10.000 forintos díjat sztahanovista munkamódszerekkel elért magas átlagteljesítményükért, a munkamódszerekkel elért magas átlagteljesítményükért, a munkadarabok elkészítési idejének és az önköltségnek a csökkentéséért.

Márk János villanyhegesztő (Ganz Vagon) és Szőczel Sándor kovács (MÁV-AG) megosztott 10.000 forintos díjat, mégpedig Márk János két elektrodával való hegesztés: módszeréért és állandó magas teljesítményéért, Szőczel Sándor pedig a nagyszilv munkadarabok megmunkálásánál elért eredményéért, valamint állandó 200 százalékon felüli teljesítményéért.

Műszaki újjáépítés terén 20.000 forintos Kossuth-díjat kapott Perédl (Pfeiffer) Károly gépészmérnök (WM-gyár) a gázgenerátoroknál és a harnaszemek gázosítási eljárásánál alkalmazott nagyjelentőségű újításáért.

Gerencs Árpád vegyész és Kolonics János vegyész (mindketten a Chitonia vegyészeti gyár) megosztott 20.000 forintos díjat, mégpedig Gerencs Árpád, mert a P-vitamin s B-vitamin pyrocatechin, papaverin és a tuberculosis gyógyításánál fontos paraminosalicylnav hazai alapanyagokból való előállítását tette lehetővé, Kolonics János az ultra-septyl és a papaverin gyógyszerkészítmények előállításánál bevezetett lényeges újításáért.

10.000 forint Kossuth-díjban részesült: Matyasovszky Zsolt László vegyész mérnök (Finomkerámia Központ) új gyártási eljárásáért, amellyel a porcellán szigetelő külföldi nyersanyagoknak hazai anyagokkal való pótlását tette lehetővé.

Fülöp Mihály technikus (MÁV-AG) jobb újításáért, melyek közül a szivacsos kemény chromozás mintegy évi 1.700.000 forint megtakarítást eredményezett.

Frank László kohász mérnök (MÁVAG) a szürke ötvények újításáért, mellyel a szürke vas szakítottéréjét közel kétszeresére emelte.

Mátrai Gyula építész a gyári csarnok építése terén bevezetett újításáért, mellyel országosan alkalmazható jelentős önköltségcsökkentést ért el.

A mezőgazdaság fejlesztése terén elért kimagasló eredményéért 10.000 forintos Kossuth-díjat kapott: A hosszúpályi Petőfi-termelőszövetkezet csoportja, a 10 ezer forintos díjnak Vincze Gábor elnök és Kéri Lajos párttitkár közötti megosztásával, mert a termelőcsoport terméseredményei gyengébb minőségű földön is túlhaladják az egyéni gazdák terméseredményeit, Vincze Gábor az alma- és ártalában a gyümölcsstermelés, valamint a szervezés terén tüntette ki magát. Kéri Lajos pedig a csoport munkájának megszervezésében, kulturális és politikai nevelésében ért el jelentős eredményeket.

A hőmezővásárhelyi „Dózsa” termelőszövetkezet csoportja a 10 ezer forintos díjnak Banga Imre, Gémes Ferenc intézőbizottsági tagok, Égető Ernő gazdaságvezető és Domján Bálint brigádvezető közötti megosztásával; bűzből 9 mázsa átlagot ért el a csoport, az egyéni gazdálkodás 6 mázsaával szemben, Árpád 14 mázsaát az egyéni gazdálkodás 8 mázsaával szemben. A csoport munkájáért kiüntették szervező és termelő munkájuk kiválóságával tüntetik ki.

Szerencs-Malomtanya Állami Gazdaság a 10 ezer forintos díjnak Homoróczy Imre gazdaságvezető részére való átadásával, — Homoróczy Imre mint növénytermesztő a brigádban átlagosan 155 százalékos teljesítményt ért el.

Lobogózzuk fel a házakat

A polgármester felhívja a város lakosságát, háztulajdonosokat, hogy március 15. melő megünneplésére lobogózzák, díszítsék fel házaikat, a kereskedők üzleteiket.

Gördülő Opera

Hétfőn és kedden: Gördülő Opera 20-án és 21-én este fél 8 órai kezdettel a Ósokoni Színházban a Magyar Áll. Operaház és a MÁV Színtonikusok Gördülő Operája tart előadást. Előadásra kerül Verdi: Traviata c. négyfelvonásos operája. A szerepeket első napon Szegedy Irén, Sikolya István és Tóth Lajos éneklék, vezényel Pless László, a második napon Csontos Sári, Fehér Pál és Reményi Sándor éneklék a fő szerepeket, vezényel Fráter Geza.

Az előadással kapcsolatban az Idegenforgalmi Hivatal kéri az operalátogatókat, hogy előjegyzett jegyeket legkésőbb esutörtökön déli 14 óráig váltassák ki, mert a ki nem váltott jegyek a több szerepet vezényel Fráter Geza előadásba bocsátják.

— Belváros IV. Ifjúsági szervezete szombaton este fél nyolc órai kezdettel a pártszervező helyiségében ifjúsági műsoros estet rendez.

ment a P-vitamin s B-vitamin pyrocatechin, papaverin és a tuberculosis gyógyításánál fontos paraminosalicylnav hazai alapanyagokból való előállítását tette lehetővé, Kolonics János az ultra-septyl és a papaverin gyógyszerkészítmények előállításánál bevezetett lényeges újításáért.

10.000 forint Kossuth-díjban részesült: Matyasovszky Zsolt László vegyész mérnök (Finomkerámia Központ) új gyártási eljárásáért, amellyel a porcellán szigetelő külföldi nyersanyagoknak hazai anyagokkal való pótlását tette lehetővé.

Fülöp Mihály technikus (MÁV-AG) jobb újításáért, melyek közül a szivacsos kemény chromozás mintegy évi 1.700.000 forint megtakarítást eredményezett.

Frank László kohász mérnök (MÁVAG) a szürke ötvények újításáért, mellyel a szürke vas szakítottéréjét közel kétszeresére emelte.

Mátrai Gyula építész a gyári csarnok építése terén bevezetett újításáért, mellyel országosan alkalmazható jelentős önköltségcsökkentést ért el.

A mezőgazdaság fejlesztése terén elért kimagasló eredményéért 10.000 forintos Kossuth-díjat kapott: A hosszúpályi Petőfi-termelőszövetkezet csoportja, a 10 ezer forintos díjnak Vincze Gábor elnök és Kéri Lajos párttitkár közötti megosztásával, mert a termelőcsoport terméseredményei gyengébb minőségű földön is túlhaladják az egyéni gazdák terméseredményeit, Vincze Gábor az alma- és ártalában a gyümölcsstermelés, valamint a szervezés terén tüntette ki magát. Kéri Lajos pedig a csoport munkájának megszervezésében, kulturális és politikai nevelésében ért el jelentős eredményeket.

A hőmezővásárhelyi „Dózsa” termelőszövetkezet csoportja a 10 ezer forintos díjnak Banga Imre, Gémes Ferenc intézőbizottsági tagok, Égető Ernő gazdaságvezető és Domján Bálint brigádvezető közötti megosztásával; bűzből 9 mázsa átlagot ért el a csoport, az egyéni gazdálkodás 6 mázsaával szemben, Árpád 14 mázsaát az egyéni gazdálkodás 8 mázsaával szemben. A csoport munkájáért kiüntették szervező és termelő munkájuk kiválóságával tüntetik ki.

Szerencs-Malomtanya Állami Gazdaság a 10 ezer forintos díjnak Homoróczy Imre gazdaságvezető részére való átadásával, — Homoróczy Imre mint növénytermesztő a brigádban átlagosan 155 százalékos teljesítményt ért el.

Valóságos börtönépítési versenyt rendez a Tito-banda

A bukaresti Universal hosszú cikkben foglalkozik Jugoszlávia helyzetével megírja, hogy Belgrádban nemrégben fejezték be négy új börtön és két gyűjtőtábor építését. Zimonyban az építész „műremekként” készült el az új börtön. Jugoszlávia többi városában is gombamódra szaporodnak a börtönök. Rankovics katona-rendőri apparátusának a kínzóeszközök tanácskiváltása áll rendelkezésére. A titósztálini bünyők kiképzésük és ellenőrzik a szakszervezetek, a tömegszervezetek és az összes állami intézmény működését és kiművelését. Eljárunk mindazokkal szemben, akik a barbár fasizta klikk rendszere ellen valamilyen formában állást foglalnak.

LEMONDOTT CLEMENTIS KÜLÜGYMINISZTER

Prága: Antonin Zápotocky miniszterelnök kedden a minisztertanácsban bejelentette, hogy Vladimir Clementis külügyminiszter átnyújtotta neki lemondását. Zápotocky miniszterelnök azt ajánlotta Clementis Gottwald elnöknek, hogy fogadjon el Vladimir Clementis lemondását. A miniszterelnök ugyanakkor azt az előterjesztést tette az elnök-

gasabb teljesítménye 280 százalékos volt. Jó munkájának köszönhető, hogy a gazdaság terméseredménye a környékbeli egyéni gazdálkodáshoz képest 250-300 százalékos volt.

Kospár Adolf csorvási gépalomásvezető, a környék dolgozó pársztrajai között végzett jó munkájáért, aminek jó eredményeként az ősz szántásánál 4670 holdra költöttek szerződést a dolgozó pársztrajok.

Bólya József békéscsabai alközpont vezető és Tóth Mihály debreceni alközpont vezető megosztott 10.000 forintos díjat kapott, mert Bólya József mint a debreceni gépalomás vezető irányító munkájának volt köszönhető 42 termelőszövetkezet csoport megszervezése Tóth Mihály pedig az alközpont munkáját országos viszonylatban magas színvonalra emelte.

A demokratikus nevelés gyakorlati munkájában elért eredményekért 10.000 forintos Kossuth-díjat kapott: Kovács József volt szombathelyi tankerületi főigazgató, jelenleg a szovjet ösztöndíjasok kollektívájának igazgatója, a szombathelyi tankerület példás példás módra való irányításáért a tanulmányi színvonalnak szakmai és ideológiai szempontból való emeléséért, az iskolák szociális ügyeinek megjavításáért és a tanulmányi feltételek biztosításáért.

Tar Lajos a tótkomlói általános iskola volt igazgatója, jelenleg békéscsabai általános iskola igazgatója, a szovjet pedagógia és Makarenko elveinek alkalmazásáért, a fegyelem és tanulmányi színvonal emeléséért, a tanterület képzőiskolák fókuszáért és az iskola önkormányzatának helyes irányításáért.

A közegészségügy gyakorlati fejlesztése terén kifejtett eredményes munkásságáért 10.000 forintos Kossuth-díjban részesült: Petényi Géza egyetemi ny. r. tanár, a tuberculosis agyhártyagyulladás streptomycinnal való gyógyításának bevezetéséért és kidolgozásáért.

Havas András, az Országos Közegészségügyi Intézet igazgatója az az OKI újraszervezéséért, Szakkai Antal OTI munkaegészségügyi osztályának vezetője a több mint 300.000 fűdőbetegség elleni szűrővizsgálat megszervezéséért, amellyel ennek a népbetegségnek terjedését veszélytelenre csökkentették.

Az elnök elfogadta a miniszterelnök előterjesztését és a következő levelet intézte Zápotockyhoz: „Kedves Miniszterelnök! Előterjesztése alapján Vladimir Clementis miniszter kérésére felmentem a külügyminiszteri tisztségtől. Egyidejűleg megbízom Viliam Siroky helyettes miniszterelnököt a külügyminisztérium vezetésével.”

Az elnök Vladimir Clementishez is levelet intézett. A levél így szól: „Eleget tesztek kérésének és felmentem Önt külügyminiszteri tisztségtől.”

A levelet Gottwald elnök s Zápotocky miniszterelnök írta alá. Egy másik levél, amelyet az elnök és Zápotocky miniszterelnök írt alá, megbízta Viliam Siroky helyettes miniszterelnököt a külügyminisztérium vezetésével.

A dolgozó nép odaadó szolgálatának rendelünk alá mindent

Szakasits elnök beszéde a Kossuth-díjak kiosztása alkalmából

A Kossuth-díjak kiosztása alkalmából Szakasits Árpád, a Népköztársaság elnöki tanácsának elnöke a következő beszédet mondta: A Magyar Népköztársaság minisztertanácsa kijelölte azokat a tudósokat, írókat, művészeket, technikusokat, fizetési munkásokat és a dolgozó parasztokat, akiket — a törvény rendelkezéseinek figyelembevételével is — méltónak tart a nemzet megbecsülését kifejező Kossuth-díjra — kezdte beszédét Szakasits Árpád.

— Meggyőződésem, hogy ez az elhatározás megfelel a Kossuth-díjhoz fűződő magas igényeknek és annak a célnak, annak a nagy gondolatnak, amelyben a Kossuth-díjról szóló törvény is fogant.

— Mi ez a cél a gondolat?

— A dolgozó nép, a szocializmusban megújult haza odaadó szolgálata.

— Ennek a célnak rendelünk alá mindent, munkát, tudományt, művészetet, az politikánk lényegét, ez létünk eszméi tartalmát, amely a magyar mult nagy, haladó hagyományából és Marx, Engels, Lenin és Sztálin hatalmas gondolatrendszeréből nyeri életét erejét.

— Nincs és nem volt még eszme, amelynek igazságaitól oly kézzelfogható lett volna, mint a Kossuth, a sztálini korszak eszméje: a marxizmus és leninizmus és nem volt gondolat, amely oly hatalmas tömegeket mozgított volna értelemes, céltudatos és öntudatos cselekvésre, mint a szocializmus.

— Marx mondotta, hogy a régi világhoz csupán magyarázták a világot, de ma már arról van szó, hogy megváltoztassuk azt és imedezünk előtt folyik a világ átalakulása és oly szerencsések vagyunk, hogy „nemcsak nézői, hanem szereplői is lehetünk ennek a hatalmas történelmi színháznak”. — Három hét válságot el bennünket hazánk felszabadulásának 5. évfordulóját, A Horthy-Magyarországot osztályuralma, a magyar uralkodó osztályok becsületlen árulása, ezteleen és bűnös háborúba kergette a béket, szabadságot, kegyet s óvárgó magyar népet. Országunk összezuva száz sebből vérezte és öme: rövid öt esztendő alatt — a Szovjetunió nagylelkű és baráti segítségével — virágzó országgá lettünk.

— Ennek a szabadabbá vált népnek a mélyből csodálatos alkotóerők támadnak, eddig rejtett és ismeretlen értékek buzógnak fel. A magyarság új életre kelt s ifjonti erővel látott neki országát újjáépítéséhez. Ki tagadhatná el, hogy teljes sikerrel.

— A háború okozta mély és fájdalmas sebek begógyultak. Állami igazgatásunk jól működik, Honvédségünk hazánk békéjének és függetlenségének őre, az egész magyar nép lelkes öröme erőssé válik, izmosodik. Államgazdaságunk minden teherpróbát kiállt, a forint a legjobb valuták közé tartozik. Három éves tervünket jóval a kitűzött idő előtt befejeztük s már benne vagyunk első öt éves tervünk korszakában — s telve reménységgel és jogos bizalommal.

— Dolgozó parasztságunk öntudata erősödik. Látóhatára tágul s hősiességével igyekszik ki szabadítani magát az elavult régi munkamódszerek, babonák és elfogultságok bűntudatából s napról napra bátrabban és bizakodóbban fordult a társaságzárkodás felé, amely jólétet, emberséges életet, kulturális biztonságot és számára. Vidán lelekket köszönti a hazánkat egyre sürűben behálózó géppálmások kapuin kirobbogó traktorokat.

— A néphez hűség értelmiségünk is derekas munkát végzett. Odaadó buzgalom nélkül bizonyára nem tartanánk meg ott, ahol tartunk és ez a mi értelmiségünk hősiesség, munkásságunk és elhatározottan munkálkodó dolgozó parasztsá-

gunk példájához híven, nem plihen babérain. Tudósaink színerjében azon fáradozik, hogy kutatásainkat eredményeivel segítse iparunk és mezőgazdaságunk fejlődését.

— Kulturális életünk hatalmas fejlődésének tényei ismertek. Könyvkiadásunk százezer számra ontja a tudományos és szépirodalmi műveket. Ezerszámra szervezzük könyvtárakat: Olvasó népi lejtünk. Középszkoláink és főiskoláink folyton szaporodó tantermeiben munkás és parasztfiájak fizetési tanulnak. Egyetemünkbe is beáramlott az új idők tiszta levegője.

— Hazánkban valóságos kultúrforradalom játszódik le. A legutóbbi falvakban is, ha „négy-öt magyar összehajol”, nem a „bűs magyar életet kesereg s nem kérdi: „miért is?”. Ez a négy-öt magyar most könyvek felé hajol és nagyon is tudja, hogy miért. A magyar nép egész lelkével fordul a szocializmus felé.

— Megnyugtatja, hogy egész szellemi életünk is közelebb került ehhez a valósághoz közelebb az élethez, az üzemek népéhez a dolgozó, az új szocialista mezőgazdaságot építő parasztsághoz.

— A munka, a kultúra, a föld egysége kezd nálunk is formát önteni, az egész magyar életet kezdti oly egyetemes s szépbontatlananná tenni a marxizmus, leninizmus, mint a hatalmas és virágzó Szovjetuniót, ahol nincs öncélú tevékenység öncélú intézmény, öncélú szellemi élet. Mindent egybefog a nép és a haza önzetlen és céltudatos szolgálata, a kommunizmus építése.

— Mi még csak az út elején tartunk, még nagy feladatok, nagy küzdelmek állanak előttünk, de legyőzzük az elénk tornyosuló nehézségeket.

— Veltünk van, élünkön halad Lenin és Sztálin legjobb magyar tanítványa, Rákosi Mátyás eddigi sikereink és győzelmeink szervezője, a Magyar Dolgozók Pártja. Semmi kétség hogy elvezetjük népünket a szocializmusba, hiszen szüntelenül merítünk a Szovjetunió gazdag kultúrájából, felelősségteljesen érkező tapasztalatából, élenjáró tudományából és barátságának klapadhatatlan forrásából. Ez a tudat megsokszorozza erőnket.

— Hiszünk hogy mint Zdanov mondotta, nálunk is kialakul a tudomány és kultúra hírei frontja. Tudósaink, íróink, művészeink, marxista elmélettel tökéletesen felfegyverkezve széles fronton támadást indítanak a külföldi ellenséges ideológiák ellen és fáradoznak elmozdítani a tudomány, nyunk fejlődését felfegyverzik a szocialista társadalom dolgozóit újunk törvényszerűségének tudatával, valamint igaz ügyünk győzelmébe vetett tudományosan megalapozott hittel is bizalommal.

— Szereplők, ha mihamarább így lenne, s rajta leszünk — az Önök segítségével, hogy így is legyen.

— Öszinte szívvel és meleg szeretettel köszöntöm a Magyar Népköztársaság nevében a megjutalmazottakat. Nagy öröm számomra, hogy átnyújthatom nekik a megtiszteltetés babérkoszoróját. Sok sikert kívánok tovább munkájukhoz. Áradjon ebből a munkából erő és jólét, béke és boldogság hazánkra és népünkre.

— Az Edességből NV a Magyar-Szovjet Társaság helyiségében diákparlamentet rendez csütörtökön délután 3 órai kezdettel. A város és a környező tanyacsoporthoz legjobb diákjai, úttörői, az általános vesznek részt a parlamenten. Az Edességből NV „jelöltjei” elvezetésű finom kivitelezésű csokoládéval vendégl meg a legjobban tanuló fiatalokat.

„Nemcsak megvalósítottuk és bevégeztük azt, amit 1848 március 15. elkezdett, hanem túl is haladtunk ezen a programon“

Losonczy Géza államtitkár beszéde

A Magyar Ujságírói Országos Szövetsége a Művészeti Szövetségek Házában rendezte meg hagyományos szabadságünnepét. A meghívott vendégek között megjelent Dobi István, a minisztertanács elnöke is.

A serlegbeszédet Losonczy Géza, a népművelési minisztérium államtitkára mondotta:

— A Magyar Ujságíró Szövetség idei márciusi ünnepségének különös jelentősége ad ez a körülmény — mondotta —, hogy néhány hét múlva ünnepli dolgozó népünk hazánk felszabadulásának 5. évfordulóját. Március 15. és április 4. időbeli közelsége véletlennek mondható. De nem mondható véletlennek az, amely történelmi és eszmei összefüggés, amely 1848 március 15. és 1945 április 4. között fennáll.

— 1945 április 4-e, amikor a szovjet hadsereg a német és a magyar fasiszták utolsó hordáit is kiverte az országból és ezzel hazánk egész területe felszabadult, a legnagyobb fordulat nemzetünk történelmében. Április 4. nemcsak folytatta és bevégezte mindazt, amit Kossuth, Petőfi, Táncsics lobogója alatt a magyar nép 1848-ban elkezdett, s amit a szabadságharc bukása s a magyar nagybirtokosoknak és nagytökéseknek az osztrák és a német reakcióra támaszkodó osztályuralma miatt majdnem egy évszázadon át nem sikerült megvalósítani, hanem tovább is ment március 15. programján: Szabaddá tette az utat a magyar dolgozó nép teljes felszabadulása — a kapitalizmus szelízizása és a szocializmus felépítése számára.

— Felszabadulásunk 5. évfordulóján dolgozó népünk méltó keretek között ünnepelni fogja azokat a nagy eredményeket, amelyeket a Szovjetunió segítségével népi demokratikus fejlődésünk első öt esztendejében elértünk. Engedjük meg, hogy az idei márciusi ünnepségek alkalmából én azokról az eredményekről szóljak néhány szót, amelyeket a felszabadulás óta a demokratikus tájékoztatás frontján elértünk és ugyancsak néhány szóval beszéljek azokról a feladatokról, amelyek ezen a téren előttünk állnak.

— A sajtóra vonatkozóan is érvényes az a megállapítás, amit az előbb 1948. és 1945. viszonyáról tettünk: nemcsak megvalósítottuk és bevégeztük azt, amit 1848 március 15. elkezdett, hanem túl is haladtunk ezen a programon. A régi Magyarországon a nagybirtokosok és a nagytökések osztály tulajdonában voltak a lapok kiadásához és fenntartásához szükséges eszközök s a reakciós rendszer különböző módszerekkel gondoskodott arról, hogy ez a monopólium épségben és sértetlenül maradjon meg majdnem egy évszázadon át.

— Ennek ellenére volt az elmúlt évszázad — és közelebből az ellenforradalmi negyedszázad folyamán demokratikus sajtó Magyarországon. A demokratikus és kommunista sajtóért vívott küzdelem szerves és fontos része volt dolgozó népünk és illegális pártunk nagy harcának, a reakció, a fasiszmus és az imperialista háború ellen. Ez a harc kemény volt és sok áldozattal járt. Ennek a harcnak esett áldozatul felejtethetetlen elvtársunk, a Szabad Nép megalapítója és első szerkesztője, Rózsa Ferenc, s ennek a harcnak lett mártírjává annyi de-

mokratikus, szocialista és kommunista újságíró.

— A sajtószabadság megteremtését és intézményes biztosítását a felszabadulás tette lehetővé hazánkban. Azoknak a győzelmes harcoknak eredményeként, amelyeket dolgozó népünk, a Magyar Kommunista Párt, majd a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével folytatott a felszabadulás óta a belső reakció és a nyugati imperialisták beavatkozási kísérletei ellen, kivívtuk és megszilárdítottuk a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásszövetség hatalmát.

— A Magyar Népköztársaságban a sajtó és a rádió nem ilyen kapitalista. — tehát huzug — értelemben szabad. A mi Népköztársaságunkban a nyomdák és a papírkészletek a néptulajdonában vannak, s megszünt a tőke uralma a sajtó felett. A mi Népköztársaságunkban a sajtót és a rádiót már nem vásárolhatják meg a gazdagok és nem használhatják fel az ú. n. közvélemény gyártására és meghamisítására. Nálunk a sajtó és a rádió megszabadult a tőke uralmától és ellenőrzésétől s feladatának a nép érdekében szolgálását és a nép nevelését tartja. Ezeket a vívmányokat csak a népi demokratikus fejlődés biztosíthatja számunkra — ilyen viszonyok kapitalista országokban elképzelhetetlenek.

— A sajtószabadság azonban nem öncél. A reakció és a fasiszmus sötét éveiben azért harcoltunk és hoztunk áldozatokat a sajtószabadságért, hogy az igazat irhassuk és dolgozó népünket a demokrácia és a szocializmus szellemében nevelhessük és mozgósíthassuk. A mi sajtónk és rádióink, amely felszabadult a tőke uralma alól, az igazat írja és mondja: a fehérről nem állítja, hogy fekete és a feketét nem mossa felérre.

— A mi sajtónk és rádióink nem hazudik, nem csapja be és nem vezeti félre a népet. A mi sajtónk és rádióink a béke támaszairól és barátairól nem hazudja azt, hogy a béke ellenségei, a munkásszövetség és a dolgozó nép árulói nem állítják, hogy a munkásszövetség és a dolgozó nép érdekeinek képviselői, leleplezi azokat a manővereket, amelyek a belgrádi fasisztákat kommunistáknak, az et és tanítókat: Rákosi Mátyás egyházi reakciót önzetlen nép-

barátoknak, Vogelert és Sanders jámbor kereskedőknek akarják álcázni.

— A magyar sajtó szabadon szabadon írhatja és terjesztheti az igazságot, szabadon harcolhat az imperialista háborús uszítás ellen, szabadon szállhat síkra a békéért, a szocializmus építéséért, a dolgozó népek megértéséért, testvériségért, szolidaritásért. A magyar sajtó megtanult élni ezekkel a lehetőségekkel és azért állíthatjuk büszke öntudattal, hogy a legkisebb vidéki demokratikus magyar lap, amely a béke védelmét és a szocializmus építését szolgálja mérhetetlen politikai és erkölcsi magasságban van a legnagyobb imperialista sajtóorganumok felett is, amelyek a tőke uralmát és az új háború előkészítését szolgálják.

Ezután Losonczy Géza rámutatott a sajtó terén még mutatkozó hibákra és részletesen ismertette a sajtó dolgozóinak legközelebbi feladatait, majd így folytatta:

— Jogosan lehetünk büszké a magyar demokratikus sajtó és rádió terén eddig elért eredményeinkre. Dolgozó népünk érzi ezt és ezért növekszik nálunk napról-napra a demokratikus tájékoztatás szerveinek hiteles megbecsülése és népszerűsége. El akarjuk érni munkánkkal azt, hogy lapjainkat és rádióinkat még erősebb fegyverré tegyük népünk és pártunk számára a békéért és a szocializmusért folytatott nagy harcunkban. El akarjuk érni, hogy mind több és több magyar dolgozó olvassa sajtóinkat, hallgassa rádióinkat. Tudatában vagyunk annak, hogy ezeket az ügy feladatokat csak úgy tudjuk megoldani, ha szüntelenül tanulmányozzuk példaképünket a szovjet sajtót és mindent megtecsünk a szovjet tapasztalatok elsajátítására és követésére. A magyar sajtó története soha nem ismert olyan felvirágzást, mint amilyen előttünk állunk.

— Márciusi ünnepségünkön a mi a magyar sajtó és rádió dolgozóit megfogadjuk, hogy minden tehetségüket és erőnket szolgáljuk népünk felemelését, hazánk szocialista építését, hétköznapi megvédését és egységesen fegyelmetlen és forró szeretettel követjük ezen az úton vezetőinket és tanítókat: Rákosi Mátyás elvtársat.

A fasiszta vezetés alatt álló jugoszláv szakszervezeteknek nincs semmi keresnivalójuk a Szakszervezeti Világszövetségben

Bukarest: A romániai országos Szakszervezeti Tanács végrehajtó bizottsága teljesen magáévá tette a magyarországi Szakszervezetek Országos Tanácsa javaslatát a fasiszta vezetés alá került jugoszláv szakszervezeteknek a Szakszervezetek Világszövetségéből való kizárására vonatkozólag.

— A belgrádi kémek és gyilkosok klikkjének a Rajk- és Kogotov-per során történt leleplezése beigazolta — mondja a határozat —, hogy a Tito-Rankovic-klikk nyíltan az angol-amerikai monopólium szolgálatában áll és mint ilyen, eszköze a dolgozó népek egységét megbontó törekvéseknek. Az angol-amerikai imperializmus ügynökeinek és a kémbandáknak soraiban ott vannak a jugoszláviai szakszervezetek fasiszta vezetői is.

— A jugoszláviai szakszervezetek fasiszta vezetői, elárulva a

nemzetközi proletariátust és a munkásszövetség szolidaritásának eszméit, engedelmes eszközei lettek a fasiszta Tito-Rankovic-klikknek és a szocializmus országa, a népi demokráciák, a nemzetközi munkásszövetség elleni gyűlöletet hirdetői.

— Tito ügynökei a jugoszláviai szakszervezeteket beszervezték a fasiszta rendőrségbe. A jugoszláviai szakszervezetek így ma már eszközök az elnyomók és kizsákmányolók kezében és ezeknek a szakszervezeteknek igénybevétele az amerikai és angol monopólium kapitalisták napi 12—16 munkaórát erőszakolnak rá a dolgozókra, éhbért fizetnek, mindezek ellenére azt követelik, hogy minél több sztrájkot nyersanyagot termeljen az új háborúra igazító tábor számára.

Igy művelődnek a szovjet parasztok

Az „Iljics“-kolhoz a voronyezsi kerületben, annak dobrinkai járásában fekszik. A magyar paraszt-küldöttség 1949 nyarán végzett ötéves szovjetunióbeli tanulmányútján ezt kolhozot is meglátogatta. A kolhoz 4216 hektárnyi földön gazdálkodik, 185 parasztagadásig tömörült benne, 380 munkaképes családdal. — A kolhoz megművelt földterülete után nagy kolhozok számát. — A szántóföldi növénytermesztés mellett főleg állattenyésztéssel foglalkozik. Az „Iljics“ kolhoz elsősorban állattenyésztő kolhoz.

Hogyan indult el útjára és lett maggyá a virágzó kolhoz? A kolhoz 20 évvel ezelőtől teljesen nincs jelen földmunkások alapították. 18 parasztcsalád alapította. Az államtól kaptak földet — az Orlov grófok földje volt ez a fennsík —, továbbá vetőmagot és hitelt. Nagyon nehezen kezdtek. Egy rossz homórral indultak el és egy rozoga tehénrel, állóval 20 igavonó állat számára.

TANULÓKÖRÖK
Az „Iljics“-kolhoz parasztjai nemcsak gazdaságuk fejlesztésére fordítanak nagy gondot, hanem a művelődésre is, elsősorban az ifjúság nevelésére. Téli időkből származó tanuló körök működnek a kolhozban. Vannak szakmai tanuló körök, a gabonatermesztés, krumpli-termesztés, állattenyésztés szakismeretnek elsajátítására. Politikai tanuló körök a párttörténelem tanulására. Van rajzoló kör, amelyben festeni, rajzolni tanulnak a kolhozbeli fiatalok.

Van ezenkívül a kolhozok művelődési körök is, amely máris színvonalas ének- és táncgyűjtés, valamint jazz zenekart nevelt ki. — Ebben az évben a kolhozfiatalok művelődési együttese már tizenötödik évét lépteti fel és adott műsort a járás különböző falvaiban. — A kolhozszínpadoknak, kórusoknak, táncgyűjtéseknek óriási a jelentősége a szovjet fiatalok nevelésében, a kolhozok népének szórakozásában, művelődésében tekintve. A Szovjetunióban alig van már kolhoz, amelynek ne volna kórusa!

SZÍNHÁZ, MOZI
A kolhoz klubházában hetente kétszer van mozielőadás a faluközségének szórakoztatására. — A különböző tanuló köröknek a művelődési együttes munkájának, a mozielőadásnak, egyszóval a kolhoz kulturális életének színvonalát a kolhoz klubháza. Minden kolhozban van klubháza, színpada, előadói emelvényekkel felszerelve. A klubház nagyterme egyúttal előadói terem is. Itt tartják meg a kolhoz közgyűléseit és az ünnepélyeket is a kolhozban. — A kolhozisták rendkívül nagy gondot fordítanak a klubház kicsinosítására. Sztálin, Lenin arcképeit s más festmények — az Iljics-kolhozban a fiatalok saját készítményű jelzéses festményei — ékesítik a klub falát. Elmaradhatatlan és ott látjuk minden klubház falán a kolhoz falujságját. Minden hónap, vagy még sűrűbb időközben készítenek falujságot. Az „Iljics“ kolhoz klubjának a falán ezenkívül nagyszámú szemléltető rajzos ábrázolásokat is látunk, amelyek arról szólnak, hogy búza, cukorrépa, tejtermelésből, állattenyésztésből hogyan növekedett a kolhozisták munkatermelékenységére és a kolhoz gazdsága.

KÉTEMELETES KLUBHÁZ
Az „Iljics“ kolhozbeliek — s mindenekelőtt megnövekedett igényeknek — ma már szűk a meglévő klubház. Két év múlva felépül a kolhoz új, kétemeletes

4 oldal.
Debrecen, 1950 március 15.

pompás klubház, 2—300 főnyi befogadóképességgel. A tanuló körök, műkedvelő együtteseknek, a Komszomolnak és főként a helyi pártszervezetnek a lelkes, fiatal Zahvodszkij párttitkára motorja. A vacsoránál módunkban állt hosszasan elbeszélgetni vele s személyében megismerkedtünk, milyen is egy falusi párttitkár a Szovjetunióban. Zahvodszkij a háborúig tanító volt itt a dobrinkai járásban, földrajzot tanított. Mikor a Szovjet Haza védelme hívta, földgömbjét katonazubbonyval cserélte fel s beállt a többi hős közé. Repülő lett a szovjet flotta keretében és lelépt 3 német vadászgépet! Háború után visszatért munkába. Ma párttitkár a kitűnő „Iljics“-kolhozban s egyben diák is. A voronyezsi egyetem hallgatója, magánúton végzi a történelemszakot.

Mint jó párttitkár, ő is mindenre a kolhozfaluban. A falujság szerkesztője, a dráma kör vezetője, játszik a zenekarban s mindezek mellett vezeti — jól vezeti — a helyi kommunista pártszervezetet. 30 párttag és 3 tagjelölt van a faluban, valamint 50 komszomolista. A 30 kommunista a tagjelöltekkel és komszomolistákkal együtt vezeti, virágoztatja fel és tette évek során élenjáróvá, mint a kolhoz az „Iljics“-kolhoz!

A nagy világapok most hozzák nyilvánosságra azokat a gazdasági és pénzügyi jelentéseket, amelyek az 1949-es év eredményeit a számok hű tükrében mutatják be az olvasóknak. Roppanó tanulságos e tükrökben egy pillantást vetni.

A nyilvánosságra hozott adatokból kitűnik, hogy a Szovjetunióban az általános termelési név állandó és egyre erőteljesebb emelkedést mutat; a munkamódszerek folytonos javításával sikerült az eredetileg megállapított évi termelési kapacitást felfokozni és a felfokozott termelési tervet 1949 folyamán a szovjetipar 103 százalékban teljesítette. A szovjetipar bruttó termelése 1949-ben az előző évhez képest 20, az 1940-es, tehát az utolsó háborúelőtti év eredményéhez képest 41 százalékos emelkedést mutat. 1940 végén már elérték az ötéves terv keretében megállapított 1950-es termelési színvonalat. A mezőgazdaság bruttó termelése felülmúlta az utolsó háborúelőtti év eredményét. A szovjetipar hallatlan fejlődése lehetővé tette a mezőgazdaság fokozott és erőteljes gépesítését is, s ma már elmondhatjuk a Szovjetunió mezőgazdasági dolgozóit, hogy valóra váltak azok az álmok, amelyek a szocializmus építőit foglalkoztatták, amikor a fejlődés új mérföldes csúszákkal indították el az orosz parasztot. Lenin még a huszas években arról írt, milyen eredményeket érhetne el a szocialista mezőgazdaság, ha a Szovjetállam 100.000 traktort tudna rendelkezésére bocsátani. 1949-ben a Szovjetállam sok egyéb mezőgazdasági gép mellett 150.000 traktort bocsátott a mezőgazdaság rendelkezésére. S ez az egyetlen év eredménye csupán. Egészen természetes, hogy az ipari és a mezőgazdasági fejlődés ilyen lendülete mellett a lakosság életszínvonalát is állandóan emelkedik. A dolgozók anyagi és kulturális jólétének fokozódása egyik alap-

vető tényezője a szocializmusnak. A nemzeti jövedelem 1949-ben az előző évhez képest 17 százalékkal, a legutolsó békeévhöz képest 36 százalékkal emelkedett. Amellett a nemzeti jövedelem számszerű emelkedésével párhuzamosan a lakosság tényleges bevétel is lényegesen emelkedett. Az átlagos évi jövedelmek 12 százalékkal, a paraszoké pedig 14 százalékkal volt nagyobb 1949-ben mint 1948-ban. Ez az emelkedés 1940-hez képest 24 és 30 százalékos. Ugyanakkor, amikor a kapitalista országok nemzetgazdasági kímataisaiban minduntalan beleütközünk a munkanélküliség és a csökkenő foglalkoztatottságra vonatkozó adatokba, a Szovjetunió népgazdaságában a munkások és alkalmazottak száma 1,8 millióval gyarapodott.

Nézünk meg, mit mondanak az Egyesült Államok gazdasági elemzői vonatkozó adatok az 1949-es évről? Hivatalos amerikai megállapítás szerint 1948 októberétől 1949 októberéig az Egyesült Államok termelési összeredményei 22 százalékos visszaesést mutatnak. Az úgynevezett tökéletesítés a Fehér Ház adatai szerint számos döntő fontosságú iparágban jelentősen visszacsúszott az előző évhez képest. Az egész iparban 15 százalékos ez a visszaesés, az autós és hajóforgalomban 27 százalékos. Ugyancsak a Fehér Ház gazdasági szakértői állapították meg, hogy 1949 folyamán évnegyedekint tapasztalható a dolgozók béreinek és jövedelmeinek lemorzsolódása. A farmereknél ez a lemorzsolódás 2,8 milliárd dollárt

rett ki az elmúlt évben. Az amerikai lakosság takarékbetétei 3,1 milliárd dollárral csappantak meg egy év alatt. Természetesen nem csupán csökkenő számokkal találkozunk az amerikai gazdasági kimutatásokban, vannak emelkedő irányzatú adatok is. Így például emelkedik a munkanélküliek száma, emelkednek az államadóságot, emelkednek a hadikölcsönök és emelkedik a monopóliumok profítja. A munkanélküliek száma a hivatalos amerikai statisztikai adatok szerint 1949 folyamán 68 százalékkal nagyobb az előző évinél. Az Egyesült Államok államadóságai 5,4 dollárra emelkedtek 1949-ben. A nem álcázott hadikölcsönök és az agresszív külpolitikára pecsételt összegek 1949-ben túlszállták az 1948-as rekordadatokot és további három milliárd dollárt emésztettek fel. Még egy jellemző sajátossága van ennek az összehasonlításnak. Míg az Egyesült Államokban kiadott jelentések, de a többi kapitalista állam beszámolóit is használnak és részletesen kénytelenek foglalkozni a munkanélküliségre vonatkozó adatokkal, s ha az olvasó csak nagyjében áttekinti ezeket a számokat, megállapíthatja, hogy a kapitalista országokban összesen negyvenmillió munkanélkülit tart ottak nyilván a különböző hivatalos jelentések — addig a Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő statisztikai központ jelentése egyetlen rövid mondatban foglalkozik a kérdéssel: „1949-ben ugyanúgy, mint az előző években, az országban nem volt munkanélküliség.“

A népművelési minisztérium filmnovella pályázata

A népművelési minisztérium széleskörű filmnovella-pályázatot hirdet mártémájú művészi játékfilm meséjére. A pályázat alapvető követelményei:

A benyújtandó novella a magyar dolgozó nép életéből merítse témáját, tükrözze vissza népünk országos méretű munkáját, a szocializmus építését, dolgozó emberek történetét keresztül. A pályázatban semmiféle műfaji kötöttség nincs. A mű lehet filmrajza, filmvígjáték, filmoperett stb.

A pályázók részére a népművelési minisztérium filmosztálya ismeretető füzetet készít, mely tartalmazza azokat az általános szempontokat amelyek szükségesek a filmszerű írásnál. Kérjük, hogy akiknek ilyen füzetre szükségük van közzelje címét a népművelési minisztérium művészeti osztályával (Budapest, V. Bátorfi-utca 10, 7. emelet).

Pályázati feltételek:
A filmnovella terjedelme 10—24 oldal.
A pályaműveket zárt jellegű borítékkal ellátva a népművelési minisztérium filmosztálya címére (Budapest, V. Bátorfi u. 10. sz. 7. emelet) kell beküldeni.
Díjazás:
1 db I. díj 6000 forint
2 db II. díj 3000 forint
3 db III. díj 2000 forint
4 db IV. díj 1000 forint
10 db V. díj 500 forint.

A díjakat csak abban az esetben adják ki, amennyiben a novella minden szempontból megfelel. A gyártásra elfogadott novellák írói ezenkívül a szokásos díjazásban részesülnek.
A pályázat határideje: 1950 május 1.

Eltűnt a város és falu közötti ellentét a Szovjetunióban

(Nemrég jelent meg magyarul a Szikra kiadásában „A Szovjetunió: a szocializmus országai“ című nagyszabású könyv. A mű foglalkozik a hatalmas szovjet haza területével, gazdag természeti kincsével, a szovjet nép nagy múltjával s a szocializmus győzelméért vívott harcával részletesen méltatja a Szovjetunió társadalmi és állami felépítését, megismerteti a Nagy Honvédó Háború történetével és rendkívül tanulságos kitekintést ad a szocializmusról a kommunizmusig. Ez utóbbi fejezeteiből közöljük a következő részt.)

Az átmenet a szocializmusból a kommunizmusba a város és a falu, valamint a fizikai és szellemi munka közötti ellentétek megszüntetését jelenti. A város és a falu közötti ellentét mindazon társadalmak jellemző vo-

nása, amelyek a termelőeszközök magántulajdonára és az embernek ember által való kizsákmányolására épülnek. Legmélyebb ez az ellentét kapitalista körülmények közötti válik.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a szocialista rendszer győzelme a Szovjetunióban gyökeresen megváltoztatta a város és a falu közötti viszonyt. A város — mondotta Sztálin — nem lesz többé a kizsákmányolás centruma a parasztok szemében. A város hatalmas gazdasági és kulturális segítséget nyújt a falunak. A város mezőgazdasági gépeket és gépkocsikat juttat a falunak. A falvakban gép- és traktorállomások, javítóműhelyeket, különböző iparvállalatokat és falusi villanytelepeket létesítenek. A szocialista társadalomban megmíndeznek ellenére sem szűnt meg teljesen a falu és a város közötti ellentét. Ez csak a kommunista társadalom legfelsőbb fejlődési fokán következik majd be.

A város és falu közötti ellentét felszámolásának legfontosabb feltétele a kolhozrendszer győzelme volt. A kolhozok további megszilárdulása és a társadalmi gazdaság fejlődése a város és a falu közötti ellentét megoldása céljából szükséges a minden vonalon történő gépesítés, a termelőfolyamatok villamosítása a mezőgazdaságban és az, hogy a mezőgazdasági munka az ipari munka egyik válfajává váljék.

A mezőgazdaság iparosítására és kollektivizálására irányuló politika megvalósítása lehetővé tette azt, hogy a Szovjetunió népei leküzdjék a földművelés évszázados elmaradottságát és megteremtők a világ legnagyobb gépesített szocialista mezőgazdaságát. A háború előestéjén a kolhozok területén 123.000 traktor, 182.000 arató-cséplőgép, több mint 200.000 tehérgépkocsi és több mint 100.000 robbanómotor és lokomobil dolgozott. Ez azt jelenti, hogy a Szovjetunió főbb mezőgazdasági munkálatait gépesítési színvonalra tekintetében már akkor az első helyet foglalta el az egész világban. A háború utáni ötéves terv a szocialista mezőgazdaságnak modern technikával való felszerelésére irányul.

Öt év alatt a szovjet mezőgazdaság 325.000 traktort, százezer nyi egyéb mezőgazdasági gépet kapott. Ez lehetővé teszi, hogy a szántás gépesítését 90 százalékkal, a termés betakarítását 55 százalékkal fokozzák.

Nagy munkát hajtottak végre a villamosítás terén, különösen sikeresen oldották meg ezt a feladatot a háború utáni ötéves tervben. Az utóbbi években tömegmozgalom indult meg a mezőgazdasági villamosítás érdekében. Ez a mozgalom nagyszámú eredményeket ért el. Néhány mezőgazdasági körzetet már teljesen villamosítottak. A falu és a város közötti ellentét megszüntetésének fontos előfeltétele a közlekedés és a közlekedési eszközök minden vonalon való elérhetővé.

Óriási a jelentősége annak, hogy a falu kulturális életét a városi kultúra színvonalára emeljék. A szovjet hatalom évei alatt a falu kulturális életében hatalmas fellendülés következett be. A kolhozokban most sok a mezőgazdász káder, zootechnikus, mérnök, orvos, tanító, gépész traktorista és arató-cséplőgépkezelő. A falu azonban kulturális szempontból még elmarad a város mögött. Annak érdekében, hogy ezt az elmaradást megszüntessük, a szovjet parasztság kultúrfokának további emelése szükséges.

A DOLGOZÓ NŐ ARCA
tisztá és ápolta.
MUNKA ELŐTT ÉS MUNKA UTÁN
5 perc arcápolás

Debrecen, 1950 március 15.

Az ifjúság nagy ünnepe március 15-én Debrecenben

Ma, 1948 március 15-ének, a 48-as szabadságharc kezdetének évfordulóját ünnepeljük. Az ifjúság ünnepe ma szerte az országban, ünnepli azt a kezdeményezést, amelyet Petőfi és a magyar ifjúság indított el s

Ünnepe az egység jegyében

Munkafelajánlással készülnek a felszabadulás ünnepére ifjaink. Az ország fiatalai lelkesen készül március 15-ike és hazánk felszabadítása évfordulójának megünneplésére.

Szombathelyen a traktorgyár ifjúmunkásai vállalják, hogy április 4-ig az ifjúmunkások 97 százaléka egyéni versenybe lép, ezenkívül 11 minőségi brigádot szerveznek. A szombathelyi Magasépítési NV 300-as ifi brigádja vállalja, hogy április 4-ig 400-as brigáddá alakul át.

Győrött már eddig 1000 ifjúmunkás tett munkafelajánlást, április 4-ike megünneplésére, egyedül a győri vagongyárban. A SZIT szervezet vállalta, hogy a felszabadulás évfordulójára a vagongyár ifjúmunkásainak 90 százaléka beszervezik az egyéni versenybe. Horváth Anna esztergályos vállalta, hogy teljesítményét 200 százalékról 300 százalékra emeli.

A pécsi és baranyai fiatalok körében szintén nagy a készülődés március 15-re és április 4-re. — A Soproni gépgyárban április 4-re megalkotják a 2. ifjúsági brigádot. Felajánlották, hogy a sztahanovista ifjúmunkások számát munkamódszer átadással nyolcra 12-re emelik.

Pápan a Peturz-gyárban Petrovics István vállalta, hogy első fél-évi tervét 20 nappal előbb fejezi be. A diákság tanulási versenyét indította, amelyben csaknem valamennyi diák részt vesz. Felajánlásukban a tanulmányi jegyek 0,1 — 0,4 javítását tűzték maguk elé.

A deszki géppálmás EPOSZ szervezete vállalta, hogy a mezőgazdasági munkaterv előírásainak 50 százaléka április 4-ig elvégzi.

A füzesabonyi géppálmás „Ságvári” EPOSZ brigádja versenyre hívta ki a „Vörös hajnal” brigádot. A versenyponthoz szerepel a norma 10 százalékos túlteljesítése az üzemanyagfogyasztás 5 százalékos csökkentése, az üresjáratok 20 százalékos leszállítása.

amely 1945 április 4-ével lett valóság. Debrecen ifjúsága ma délelőtt erről a történelmi évfordulóról emlékezik meg.

Délelőtt fél 10-kor lesz az ifjak részére gyülekező a Tóthfalussy-téren, ahonnan zárt sorokban,

mozgalmi indulókat énekelve vonulnak fel a Petőfi-térre, ahol ünnepség lesz. Itt 11 órakor megkoszorúzzák a Petőfi-szobrot. Ezt követően Nagy Károly, a MINSZ megyei titkára mond ünnepi beszédet.

Négy ifjúmunkás 1500 százalékot vállalt a Magasépítési NV-nél

Az iparkamarai építkezésnél találjuk Kiss István sztahanovista kőművest. Mikor megtudja, hogy a munkamódszer átadásáról érdeklődünk, az erkélyen dolgozó ifik felé fordul önkéntlenül a tekintete.

— A sztahanovisták első konferenciája után elhatároztuk munkamódszereink átadását a legszélesebb körben. Most látom, mióta ezek az ifjak be vannak osztva mellém, hogy milyen odaadással, milyen szeretettel akarják teljesítményüket száz és száz százalékkal emelni, de ami SZIT ifjainkban nem csupán a jóindulat van meg, hanem az erős akarat is. Ők már látják a követendő irányt. Biztos vagyok abban, hogy az 1000 százalékos meghaladó munkafelajánlások, amiket április 4-re tettek a Magasépítési NV ifjúmunkásai, meg is valósulnak.

— Hallottam, hogy részt vesz az építőipari konferencián.

— Igen nagyon boldog vagyok, hogy ott lehetek azon a konferencián, ahol bizonyosan megtárgyaljuk az építkezéseknél fontos önköltségek csökkentését, hogy minél több lakást építhessünk, ami az életszínvonal emelkedésének igen komoly bizonyítéka lesz. A konferencián ismét hangsúlyozzuk, milyen nagy fontossággal bír a szocialista építkezéseknél a fizikai és értelmiségi dolgozók együttműködése. A tervünk, hogy a debreceni Magasépítési NV-n belül több komplex-brigádot alakítsunk, ahol egyformán kivethet részüket az értelmiségi és a kézműves munkások.

— Nekünk sztahanovistáknak, nemcsak a munkában, de a felvilágosító munkában is élen kell járjunk, a mi feladatunk a sztahanovisták ezreinek a kivételése. A mi emlékeztető felkészültségünkönlül függ, hogy mennyire tudunk jó példával elől járni. Látja, itt ennek az épületnek a mennyezeteit mind meg kell erősíteni, mert nem voltak elég jól átvizsgálva az építkezés tervét, képzelték, ha később vesszük ezt észre, mikor az épít-

kezés már sokkal előrehaladottabb, mennyi munkánk veszett volna kárba. Ezentúl három-négy héttel az építkezések megkezdése előtt elkészítjük a tervet, hogy idejében felbonthassuk, ezzel meg erősítjük a versenymozgalmat és biztositjuk az olcsóbb építkezést.

Tóth Pirokska, a Magasépítési NV üzemi SZIT szervezetének oktatási felelőse ragyogó arccal siet elénk.

— A mi SZIT csoportunk lelkes előkészülettel készül április 4-re. Az ifik komoly, öntudatos fiatalokhoz illő kemény munkáival akarják kivívni részüket országunk felszabadulásának évfordulóján.

— Meg fogjuk mutatni — folytatja felkészülten —, hogy a mi ifjúságunk hatalmas erők a birtokosa. A Magasépítési NV SZIT szervezete versenyre hívta Hajdú megye összes SZIT csoportjait, különösen a tanulókat és átképzőket az eddigi normák minél magasabb teljesítésére, anélkül hogy a mennyiségi emelkedés a minőség rovására menjen. Ezen kívül egységes ifjúsági szervezetünk előfutárának, a „Szabad Ifjúság”-nak az előfizető gyűjtésében is versenyben állunk. A vagongyárral eddig fej-fej mellett haladtunk, most azonban lemaradtak, mert míg a mi csoportunk 265 előfizetőt gyűjtött, addig a vagongyári SZIT-esek csak 200-at szedtek össze.

— Milyen konkrét munkafelajánlással készülnek április 4-re?

— Együttesen minden egyes tanuló általános munkateljesítményének 40 százalékos feljavítását vállaltuk, de vannak egészen kiugró felajánlások is. Két tanuló és két segéd áll páros versenyben mindkét pár eddigi 300 százalékos teljesítményének 1500 százalékra való emelését vállalja.

— Amik öntudatos ifjúmunkások vállalták, azt az utolsó százaléig teljesítik is!

Megkeressük a páros verseny folytatóját, a Komandó István és Harangozó János kőmű-

Petőfi-élmékek a Kollegiumban

Március 15-ét ünnepli a szabad szocializmusú építő ország. Különösen Debrecen, amelyet oly sok szál, annyi emlék fűz az 1848-as szabadságharchoz, Kossuth Lajoshoz, Petőfi Sándorhoz. A március 15-i évforduló alkalmából felke-

restük a debreceni Kollegium könyvtárát, ahol több értékes Petőfi-élméket őriznek.

Berámázva, tipeg alatt látható a Nemesi dal, a Talpra Magyar! első nyomtatott példánya. — A debreceni kollégiumi könyvtárőrzi Petőfi-élmékek a Királyokhoz című verse első nyomtatott példányát. Ebben a versben már előtűnik Petőfi aki esküdött ellensége a királyságnak, a köztársaság, a Republica híve. Ebben a versben már így ír:

„Az! adok, amit vajmi ritkán kaptok — ti királyok, nyitl ószin, te szót: nincs többé szerető király. ... Csak tűnnek már titeket a népek, csak tűnnek, mint szűk, sleges rosszt... megszámálják napjaitokat... És a költő jóslata bejeljesedett eltűntek a királyok száz év múlva Magyarország is szabad, független ország, Népköztársaság... ”

EGY KÖRÖZVÉNY...

Igen érdekes és értékes emléke a kollégiumi könyvtárnak az a körözvény, amelyet az osztrák zsanoni hatalom bocsátott ki Petőfi Sándor kézrekerítésére és amelyből egy példány Petőfihez is eljutott. A költő sajátkezűleg írta megjegyzést és véleményét.

A körözvényben, amely sok téves adatot tartalmaz, részletes szemlélyfrást adtak Petőfiről, a „Persons Beschreibung des Alexander Petőfi” tartalmazza a költő adatait. A körözvény szerint 36 éves haja, szemöldöke fekete, fogai épek, orra széles, foglalkozása „korábban költő” — mondja a körözvény és végül a ruházatát is, amit így ír le német nyelven: Bekleidung: nach der Deutschen Mode. (Ölözöke: német divat szerint.)

Petőfi a következő megjegyzés: írta a körözvény hozzá került példányának hátlapjára:

„E személyes leírásomat, amelyet Windischgrätz küldött Petőfiről Debrecenbe most kaptam meg a postán, 1849 februárjában, amikor a város elfoglalták. Sok hiba van benne, úgy látszik a külsőségeket az arcképművész vették, a többi csak úgy gondolatformán hozták. Hogy tiz esztendővel ezelőbbek voltak hogy azt mondják früher Dichter (korábban költő) s a többi hazugságok és ostobaságok nem bántottak, de azon az egyen szírnymen bosszankodtam hogy engem német divat szerint öltöztettek. Engem, ki teljes világlelemben magyar ruhában jártam... ”

Az alábbi részletet Illés Gyula 1948-49-ben készült filmrövidjéből vettük, melyből történelmi film forgatókönyve készült. A filmrövidben Illés nagy művészi erővel mutatja be azt a két férfit, akiket népi demokráciánk joggal tekint előfutárnak: Petőfi és a szabad-ságharc legnépszerűbb, leghíresebb tábornokait, ki földet osztott valóságos néphadsereget szervezett és a forradalmi laklyaját ország-rolországra vitte: Bem Józsefet.

DEBRECEN a nemzetgyűlés ülésterme előtt folyosó a kollégiumban. Bent ugyanez a szónok beszél, aki már Pesten a kártalanítást sürgette.

— Hasonlóképpen kártalanítás illeti a földbirtokost mindazokért a regálékért, mindazokért az italmérsi, megszárszékartási és sóarúsítási jogokért, amelyekről a magyar nemesség oly nagy lelkesen lemondani kényszerült, ám amelyek fejében mindezt ideig...
Lárma, ellentmondás.
A hang hoi erősebben hoi gyengébben hallik, ahogy a terem ajtaját nyitják és csukják.
A hang elnémül. Petőfi vágta az ajtót; a folyosón siet végig.
Csoportokban állnak a világnak a képviselők.
Petőfi ebalad az egyik csoport mellett.
Iyenkét hallani! Meg lehet érteni Görgeit! Amit a bánya-városokban csinál...
— Hallottatok már? Sándor! Győzelmet!
Egy hang: Görgei!
Madarász: Most fogják a hivatalos jelentést felolvasni! De

Illés Gyula: Filmregény

— Ugyan micsoda forradalmár-hadvezér az, aki a veszteli pillanatában „téli pihenőre” viszi a hadsereget?

— Ki mondta, hogy Görgei forradalmár-hadvezér?

No, azt nemtha egyenesen Petőfi-nek szánta volna!

Petőfi megáll. A csoporthoz csatlakozik.

Nyári: Görgei közrebozsátott egy kiálványt...
Klauzál: Vácott, Pest eleste után.
Nyári: ... amelynek egyik pontja... no, várj csak, felolvassom. ... Hasonló határozottsággal fog a feldunai hadtest mindazok ellenében is fellépni, akik az országon belül netán idetlen republikánus izgatásokkal az alkotmányos királyságot felforgatni megkísérelnek... ”

Petőfi: Nem lehetem. Mutasd!

De bele sem kezdhet olvasásába. Madarász László siet arra fele egy pár „flamingó”-val.

— Hallottatok már? Sándor! Győzelmet!

Egy hang: Görgei!

Madarász: Most fogják a hivatalos jelentést felolvasni! De

már olvassák is. Megfordult a világ! Gyertek!

Vezetnek Petőfit is a képviselők arafelé, az dacosan visszalep. Madarász most eszmél rá, hogy milyen fájó pontja Petőfi-nek, hogy csak hallgató lehet a nemzetgyűlésen.

Mindenki betödul a terembe. Petőfi a nyitott ajtón át figyel befele, komoran.

Bent éljen-viharzás eszül el: Bemet vivátozzák. Bár egynehányan keilletlenül pillantanak össze, az elnöki emelvényen Pázmány folytatja az olvasást:

— Jelenti továbbá Bem József tábornok, hogy Kolozsvár megvétele után, ahol tetemes hadiszákmányra is szert tett, folytatva az ellenség üldözését, helyreállította az összeköttetést Marosvásárhellyel...
A képviselők felállva éljenzenek.

... Elverte az osztrák sereget Naszódtról, Besztercéről...
Ujabb éljenzés. Petőfi is éljenz. Az elnök néhány szavát nem érteni.

— Jelenti továbbá Bem tábornok, szöszterint a következőket:

Nincs szükségem a kormánytól sem katonára, sem fegyverre, mindezt magam fogom megszerezni magamnak.

Tombozó lelkesedés. Az elnök befejezte; a képviselők tudolnak kifelé. Hangok:

— Ki voltaképpen ez a Bem?

Hogyan csinálta?

Petőfi arcáról eltűnt a komorság.

Madarász László jön. látja Petőfi megváltozott arcát.

— Nem lesz sokáig csendes Európa, Sándor! Támad már fel újra, tölünk, általunk!

Megy tovább. Petőfi egy újabb csoporthoz csatlakozik. Egy lelkes hang ott is ezt ismétli:

— De hogyan csinálja azt a csodát? Tiz nap alatt megfordította Erdély ügyét!

— S vele az egész magyar ügyet!

Hát nemcsak a kardjával csinálta — mondja egy fanyar száj, az iménti szónok —, így más is tudta volna...
— Hogyan másképp?

Egy közjogász:
— Hozzanvult a Corvus juris-hoz, azzal!

Egy sovány:

— Lázitással! A román, meg a szász kímélésévell!

Damjanich szól:

— Azzal verte meg százszokat. Hogy kímélte őket?

Egy körültekintő jogász kezd most beszélni, Kovács Lajos, a béképart egyik főrosszege:

— Hogy hadvezérnek milyen, ahhoz nem értek. De hogy a konstitucionális joghoz nem ért, annak tanujelét számos panaszból tapasztalhatjuk...
— Panaszból? — kérdi egy fiatalember.

— Súlyos és ártalmatlan beavatkozott az álladalmi hatáskörbe. Szolgabírákat csap el, holott arra csak a belügyminiszter avatott. Városokat adoztat meg, holott az a pénzügyminiszter feladata. Birtokperekben dönt, legelőt és erdőt juttat a falvaknak...
— A parasztnak? — kérdi Petőfi tetteit, tréfás felháborodással.

— Azoknak. Nem ismeri a honi cirkumstanciat. Merő népszerűségvágyásból földet osztat...
— Hallatlan!

— Hallatlan! — mondja Petőfi hirtelen felvilult arccal: — Hallatlan, hogy csak most hallunk illyesmit!

A milliós ifjúsági tömegszervezet felé...

Szerte az országban minden ifjú nagy örömmel fogadta a bejelentést az ifjúsági egység megteremtéséről. Azóta hetek teltek el és az ifjúsági egység megvalósítása minden vonalon szépen halad előre, mintegy előhírnökeként annak a milliós ifjúsági tömegszervezetnek, amely június 18-án valósul meg.

A SZIT-IFJAK MUNKAFELAJÁNLÁSOKKAL KESZÜLÖDNEK

A dohánygyári SZIT szervezet vezetőjével beszélgettünk.

— A mi ifjaink is nagy örömmel vették át a gyárban az egységes ifjúsági szervezet megteremtését — mondotta Molnár Józsefné SZIT vezető. — Rákosi Mátyás és az MDP útmutatása nyomán mi is segítjük kiépíteni ezt a hatalmas szervezetet. A gyárban dolgozó SZIT-ifjak éppen tegnap is tanujelét adták nagy lelkesedésüknek és munkaszeretetüknek. Az egységes ifjúsági szervezet megalakításának idején fokozták munkájukat, majdnem valamennyien munkafelajánlást tettek, amelyeket április 4-ére végeznek el. Így például Bozóki Ilona és Becskereki Róza, akik a szériában dolgoznak és a SZIT tagjai vállalták, hogy ketten végezzék el olyan munkát, amelyet eddig négyen végeztek el.

— Aki az egységes ifjúsági szervezetben lesz, az érezni fogja, hogy az ifjúság komoly feladatok megoldására hivatott, hiszen milliós tömegszervezetté terebélyesedik...

MIT VÉGZETT A MEFESZ?

A MEFESZ is bekapcsolódott az egységes ifjúsági szervezetet kialakító munkába.

— Ütemterv szerint végezzük munkánkat — kapjuk a felvilágosítást a MEFESZ városi bizottságától. — Jelenleg Budapesten instruktori iskola folyik.

ahová elküldtük mi is a legkiválóbb tagjainkat. Az innen kikerülő MEFESZ tagok az Egységes Ifjúság szervezetének vezetésében vesznek majd részt a munkásság, dolgozó parasztság fiataljaival egyetemben.

— Rákosi Mátyás jelentette be nemrégiben, hogy felül kell vizsgálni a vezetőség sorait a tömegszervezeteknél. Ez nálunk aktuális politikai kérdés volt, mert a MEFESZ vezetősége elszakadt a tömegektől. A megtartott szabad és titkos választás eredménye a tömegek akaratát fejezte ki a most olyanok vannak a MEFESZ élén és az alapszervezeteknél, akiknek bizalma a tömegekben nyugszik.

— Rákosi Mátyás kritikája nyomán tehát nálunk már megtörtént a belső változás és éppen ez a belső változás volt az, amely a MEFESZ-t közelebb vitte a megalakítandó egységes ifjúsági szervezethez. Az egyetemi ifjúság ideológiai tudását továbbra is fejleszti, mert erős támasza akar lenni annak a milliós ifjúsági szervezetnek, amely hirdetője a békének és építője a szocializmusnak.

A MEFESZ új vezetőségének megválasztása során a városi szervezet titkára Bajkó János lett. Az alapszervezetek titkárait Bíró Zsigmondot (orvoskar), Kiss Endrét (bölcsészkar) és Kiss Ernőt (természettudományi kar) választották meg.

Láthatjuk úgy az ipari, mint az érthetőség ifjúság frontján nagy és lelkes készülődés folyik az egységes ifjúsági szervezet megalakítására, mert az ifjúság érzi és tudja, hogy növekszik ereje, népi demokráciánk minden területén újabb és újabb lehetőségek nyílnak meg az ifjúság előtt. És az ifjúság magabiztosan halad a szocializmus építésének útján.

Kiszorították a Felsőbírószágon az új népi ülnököket

Február 1-én vonultak be a döntélgazdagszolgálatába a dolgozó nép fiatal, a népi ülnökök, akik a szakszervezetekkel együttműködve büntetik a nép ellenségét és védik a dolgozó nép érdekeit.

A debreceni felsőbírószágnál Mátyás József dr. a felsőbírószágot elnöke vezetésével a múlt nap sorolták ki a Felsőbírószágnál működő új népi ülnököket. A sorsolás eredményeként népi ülnökök lettek:

I. tanács (Kádár István tanácsa): Pető Józsefné berakomunkás, Meszera-utca 7., Orbán József tisztviselő, Kossuth-utca 9. póttag: Kovács László tűzoltó, Miképercsi-út 1.

II. tanács (Vasvári József tanácsa): Bihari József munkás, MÁV Kórház IX-2., Némethi Lajos segédmunkás, Szondi-utca 5. póttag: Bíró Béla főgépész, Villanygyár.

III. tanács (Csernátóny Lajos tanácsa): népi ülnökök: Óvári Katalin, NV altiszt, Eötvös-utca 81., Dolhai Imre műszaki alkalmazott, Ispóty-utca 44. póttag: Sándor István műszaki tiszt, Klinikai-telep.

A Felsőbírószágnál az új népi ülnökök megbízatása március második felében, illetőleg április hónapokban kezdődik és május közepéig tart.

A debreceni ügyvédi kar letette az esküt a Népköztársaságra

A debreceni ügyvédi kar az Ügyvédi Kamara választmányi ülésén letette az esküt a Népköztársaságra. Az esküt Kéry Lajos dr. az Ügyvédi Kamara elnöke vette ki az ügyvédek elől. Az esküvétel kapcsán dr. Kéry Lajos köszöntötte az ügyvédeket és többek között a következőket mondta:

A polgári rendszerben a törvénynek egy fő jellegzetessége kell kiemelni, az, hogy a magyar népről, a dolgozókról nem igen volt szó bennük, ezek a törvények az alapvető és sarkalatos törvények az osztálynyomást és kizsákmányolást, ennek védelmét és biztosítását szolgálták.

Ezzel szemben a Magyar Népköztársaság alkotmánya így

szól: a Magyar Népköztársaság a munkások és dolgozó paraszatok állama. A Magyar Népköztársaságban minden hatalom a dolgozó népé, védi a dolgozó nép szabadságát, az ország függetlenségét, harcol az ember kizsákmányolásának minden formája ellen, szervezi a társadalmi erőt a szocializmus építésére. Kifejezésre jut ebben a magyar nép békevágya és békeszeretete is az, hogy nyugodtan dolgozal akar.

— Az ügyvédek, mint általában a haladó értelmiségiek feladata az, hogy segítse és szolgálja a dolgozó népet. Legyen az az ügyvéd a Népköztársaság állami, társadalmi és gazdasági rendjének szószólója.

Hírek

A MAI ZARORA

A záróraködex előírása szerint március 15-én, szerdán, az ország egész területén minden üzletet egész napon zárva kell tartani. Ez az intézkedés csupán a cukorka-üzletekre nem vonatkozik.

— Lapunk legközelebbi száma március 15. ünnepe után, pénteken reggel jelenik meg.

ERŐSÖDIK A NAPPALI FELMELEGEDÉS

A Szovjetunióban, a Volgától északra és az Ural környékén még tart a hideg, sokhelyütt erősen havazik. Közép-Európában csökkenőben van a hideg, mert az óceán felől előrenyomuló meleg tengeri levegő már érezteti hatását. Hazánkban is megindult a felmelegedés.

— Várható időjárás: Gyenge szél helyenként reggel köd, változó felhőzet, éjszaka a mélyebb helységeken gyenge fagy, erős nappali felmelegedés.

A RÁDIÓ UJ HULLÁMHOSSZAINAK ADATAI:

A kopenhágai nemzetközi rádióegyezmény értelmében megváltoznak a magyar rádió hullámhosszai. A szerdán életbe lépő új hullámhosszak teljes és végleges pontossággal a következők:

Kossuth-rádió 556,58 m.
Petőf-rádió 252,73 m.
Pécs, Magyaróvár és Miskolc 225,38 m.
Nyíregyháza 240 m.
Szerdán reggel tehát már az új hullámhosszakon haladjunk a magyar rádió műsorát. (MTI)

RÁDIÓMUSOR. Szerda. Kossuth-rádió, 8:30: Szív küldi szívnak 9: Zene-kari muzsika. 10: Magyar noták. 10:35: A Honvéd Művészegyesület énekkara énekel. 11: László műveiből. 11:30: A Gyermekek ünnepi műsora. 12:15: A Honvéd Központi Zenekar játszik. 13: Csinnom Palkó. 13:30: Hangos üzenet. 14:15: Utolsó híradó. 14:25: Hangszerek. 14:45: Az ifjúság hangja. 15:30: Feltámadott a tenger, a népek tengere. 16:30: Szimfonikus induló. 17:19: Szovjet népek dala. 17:50: A szabadság dala. 18:20: Magyar művészek muzsikálnak. 19: Táncezen. 19:40: Hírek szóról. 21: Ünnepi hangverseny. 22:20: Petőfi és Bem — Petőf-rádió — 8: Indulok — kórusok. 8:30: László műveiből. 9: Szórakoztató zene. 10: Délelőtti muzsika. 11: Cigányzene. 11:40: Hangszerek. 12: Balettezen. 12:50: Magyar operaszínek. 13: Táncezen. 14: Rózsák Emília együttese játszik. 15: Rádióiskola. 15:40: Kadosa Pál zongorázik. 16: Táncezen. 16:30: Szovjet híradó. 16:45: Női szemmel. 17:15: Ünnepi krónika. 17:30: Részletek a magyar rádió operettjeiből. 18: Helyszíni közvetítés a Textiles SE—Ujpest és az EDOSZ—Győri Vasas labdarúgó mérkőzéséről. 18:45: Zenekari hangverseny hangszerekről. 19:15: A magyar munkásmozgalom történetéből. 19:30: Szél kerekedik... 21: Szív küldi szívnak szívnak. 22: Magyar muzsika. Hangszerek.

— Dr. Kálmár László, a szegedi egyetem egyik kiváló matematikus professzora, akadémiai tag a Bolyai János Matematikai Társulat debreceni tagozatában a modern matematika legérdekesebb eredményeiről, az úgynevezett „eldönthetetlen matematikai problémákról” tart három előadást. Az előadások ideje: márc. 17-én, 18-án és 20-án, pénteken szombaton és hétfőn délután hat óra. Az előadások helye: a Központi Egyetem 11. sz. tanterme (III. emelet). Minden érdeklődőt szívesen lát a társulat.

— Vágtatási engedély nélkül, feketén vágtat le egy 60 kilós serfét Tanyi László polgári kulák. A debreceni járásbírószágot büntető tanácsa a közellátás érdekében veszélyeztető vétség miatt egyhónapos fogságra és 1000 forint pénzbüntetésre ítélte a feketéző kulákot.

— A debreceni járásbírószágot dr. Deák Gyula elnökleje alatt működő büntetőtanácsa elé került Szél Sándor rovatmult alkalmi munkás, aki több debreceni fuvarosnál teljesített kiegészítő szolgálatot. Szél gazdál névében követte el a szélhámosságok sorozatát, pénzt kérte kölcsön többektől mintha gazdája megbízásából járna el, kenyeret esalt ki pékektől, gazdája nevét használva, nem számolt el a felvett fuvardíjakkal, az árú is lopkodta. A járásbírószágot Szél Sándort érvényi börtönrre ítélte.

— A Gyermekváros raktárát dézsmálták. A rendőrség megindította az eljárást Fazekas Irén és Fazekas Magdolna debreceni lakosok ellen, akik a debreceni gyermekváros birtokából huzamosabb időn át körülbelül 6000 forint értékű ruha- és fehérneműt lopnak el. A lopott holmik egy része megkerült.

— A kapura akasztotta fel magát Miklós-utcán Szabó Miklós debreceni, Hatvan-utca 66. szám alatti lakos. Hajnalban találták rá a házbeliek és járőrök. Akkorára már kiszívódott. Tejtének oka ismeretlen.

— A városi házi dolgozók kultúrcsoportja szombaton este sikerült rendezet a város háza kultúrterében. A színjátszógarda tagjai közül Nagy Zoltánnak volt legnagyobb sikere, aki két vidám egyfelvonásban alakított egy-egy pompás, komikus figurát. Dózsai Ilona, Nagy Zoltánné, Szabó Dezsőné Aradi Ottó, Makai Mihály és Rák Imre hasonlóan jól megállították helyüket a műsoron szerepelt egyfelvonásokban. — Nagy Zoltánné és Makai Mihály hajásos versmondása, a Karlovits-gitáregyüttes orosz népdalokból és mozgalmi dalokból összeállított műsora tökéletesen egészítette ki az előadást. Wagnerné Szücs Adél bányászversén és vidám egyfelvonásos szerzőségén kívül jó előadó is, bemutatkozott egy, a városi háza életéből vett paródikus elbeszéléssel. Az est sikerében jelentékenyen működött közre Berceky Vilmosné kultúrvezető. — A városi házi kultúrcsoport vasárnap Dombostanyán szerepelt. A tanyai dolgozó parasztság meleg szeretettel fogadta az együttest, amely nevelő és szórakoztató egyfelvonásokkal versekkel szolgált rá a tanyasiak tapsaira.

Hirdessen a „DEBRECZEN”-ben!

— Csecsemővédelem a tanyavilágban. A közelmúltban csecsemőápolási és csecsemő egészségvédelmi tanfolyamot rendeztek Debreczenben a hatósági bábok részére. A tanfolyam végzetével több szakképzett bába látja el Debreczen kiterjedt tanyavilágában a csecsemővédelmi teendőket. Ez az új intézkedés is hatáson eszköz lesz a Debreczenben amúgy sem magas csecsemőhalandóság csökkentésére. Az elmúlt hónapban 16 egy éven aluli gyermek halt meg, ez az élvészületések 6,9 százaléka.

— Ötözür kevesebben szorultak az idén a népkonyhára. A város szociális ügyosztálya az idei télen is megszervezte a népkonyhát, hivatalos nevén a téli étkezési akciót. Bár ugyanolyan feltételek mellett kaphattak ingyen ebédet a rászorulóik, mint az elmúlt évtizedekben, a téli étkezési akció „forgalma” mégis sokszorosan kevesebb volt mint a múltban. Tavaly például volt a napi átlag 2126 fő volt, ennyien kaptak ebédet a népkonyhán naponta. Az idén már csak 462 rászoruló szegény vette igénybe az étkezési akció ingyen-ebédjét. Ez a legveszélyesebb bizonyítéka élelszínvonalunk emelkedésének.

— Kevesebb az árva Debreczenben. A város közigazgatási bizottságának ülésén László Zsigmond, az árvaszék vezetője bejelentette, hogy 7838 árva és 485 gondnokolt ügyfél intél az árvaszék. Ez a szám csökkenést mutat. Az elmúlt hónapban még összesen 8468 gyámlolt és gondnokolt érdekvédelmét látta el az árvaszék. A közigazgatási dolgozók jó munkáját bizonyítja, hogy egy hónap alatt hozott határozataik közül mindössze három ügyben adtak be az érdekeltek az árvaszék intézkedésére. Azeelőtt a fellebbezések száma igen tetemes volt.

— A városi tanács felhívja mindazokat a debreceni lakosokat, akiknek az Olajútban és a Téglatetőben (Rákosi-telep) városi tulajdonú képező telken van felülépítendőjük, hogy saját érdekében a városi pénzügyi és gazdasági ügyosztálynál (9. szoba) haladéktalanul jelentkezzenek.

ZÁSZLÓAVATÁS A SZENT ANNA-UTCAI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

Belsőleges ünnepség színhelye volt vasárnap délután a Szent Anna-utcai általános iskola. Zászlót avatott az iskola Szülői Munkaközössége. Az ünnepélyes avatáson megjelentek a Magyar Dolgozók Pártja, a szakszervezetek, az MNDSZ, a sajtó képviselői valamint Tokaji Józsefné és dr. Gál Györgyné, a Szülői Munkaközösségek felelősei.

A hangulatot szép, műsoros előadás emelte, majd a zászlóavató és keresztmamákat átadták a zászlókat a kis úttörőknek azaj a kívánsággal, hogy a magyar úttörők legyenek méltó követői a szovjet pioniroknak, éljenek úgy, mint a hős Komszomolok, haladjanak az Oleg Kosevoj és a Zoja útján, akik fiatal életüket áldozták szeretteit hazájukért és a szabadságért.

Az úttörők meghajtott szavakkal vették át a zászlókat és megígérték, hogy az édesanyjuk gondos munkáját úgy megbecsülik, mint a szemük fényét. A jótanácsi versenyben nagy előrelépés mutatkozott eddig is azon leszek, hogy a jó tanulók segítsék a gyöngyöbeteit, hogy méltó követőivé váljanak a szovjet pioniroknak.

A MINISZTERTANÁCS ELNÖKÉNEK HIVATALA

Közvetési az 1949 évben megjelent törvényeket, törvényjavaslatokat, emelkik előterjesztéseket, miniszteri, megyei, miniszteri rendeletet és miniszteri határozatokat törvények és Rendeletek Hivatalos Gyűjteménye címen.

A gyűjtemény ajószabályok hiteles szövegét tartalmazza s így minden hivatal, vállalat s általában minden jogalkalmazó részére nélkülözhetetlen. A törvények mellett a miniszteri indoklás is közli a Gyűjtemény, amelyet a pontos tárgy, tartalom, szám és közzigatási rendezásmutató tesz könnyen kezelhetővé.

A mű három kötetben 1800 oldalon felvázol kötetben jelenik meg a előfizetési ára 1. évi március 15-ig Ft 120 A kiadó magánüzemének részére háromhaván (március, április, május) részletesi kedvezményt biztosít.

Március 15-e után a Gyűjtemény ára Ft 150. A jogszabálygyűjtemény május elején jelenik meg. Kiadja az Állami Lapkiadó NV Budapest V., Vécsey u. 4. Csekk száma: 61067.

— Hirdetmény. Értesíti a szakszervezeti ügyosztály az érdekelteket, hogy a Tenyészállatforgalmi Nemzeti Vállalat március hó 16-án a vásártéren kancavásárt tart. Felvásárlásra kerülnek jóminőségű tenyészésre alkalmas és kifogástalan hamos, meglevő kancák 3—10 éves korig. Az eladni szándékozók a vásárhelyre irányított járátylevet, továbbá 10 kg szénát és 5 kg szalmát hozzanak magukkal.

x Ha nincs To-To szelvényed, nem is nyerhetsz!

— Hirdetmény Ismételt és nyomtatékosan felhívom mindazon termelők figyelmét, akik sertésbuzdásra vannak kötelezve és vetésforgójukat a gabonairódnál már átvették, kötelesek az üzemi-tervben megszabott határidőre a tavaszbuzza, árpa, borsó, olajlen és mákot elvetni. Az elvetés megtörténtét 24 órán belül jelenteni a szakszervezetnél (régli adóhivaatal 26. szoba). Azon termelők, akik vetésforgójukat még nem vették át, haladéktalanul jelentkezzenek a gabonairódnál. Aki a fenti kötelezettségnek nem tesz eleget, a közzéállítás érdekeit veszélyeztetett és ellene az eljárás folyamatba lesz téve. Polgármester.

— Női ügyéseket neveztek ki Lengyelországban. A gdanski felbolygott bírószágot ügyész és a pozmani közzéadó székbe kerültek nők.

— Félézernyi pályamű érkezett idáig a MINSZ „Felszabadulás” irodalmi pályázatára.

— Légitaxi járatokat vezettek be Bréglában és Brunnban. A légitaxi utazósebessége óránként 200 kilométer. A légitaxik kényelmesekek, gyorsak és biztonságosak.

SPORT

Hidvégi balfedezet, Szilágyi III. balszélő

Dében közöljük a Postás-D. Lokomotív mérkőzés eredményét.

A Textilesől ellenvertet versenre előtűntek három és ma ismét nagy erőpróba előtt áll városunk NB II-ben szereplő együttese, Budapestben a Postás ellen (vált SZAO) játszik bajnoki mérkőzést.

A vasárnap lélek nélkül játszott csapatból Palotás edző Szabó II-től és Eszpet kihagyta, helyükre Hidvégit és Szilágyi III-t osztotta. Ezek szerint ma délelőtti a következő csapattal veszi fel a küzdelmet a Lokomotív: Nagy M. — Szilágyi II., Csárdás Szabó I. — Szauli, Hidvégi — Komlósy, Leányvári, Kócsán, Tiszta, Szilágyi III., Tartalék: Szabó II. A mér-

D. Honvéd-Kistext mérkőzés ma Debrecenben

Az NB II. Keleti csoportjának egyik legerősebb együttese a labella negyedik helyén levő Kistext csapata ma Debrecenben játszik bajnoki mérkőzést a D. Honvéd együttesével. A mérkőzést a Lokomotív Diósgyőr-űi sporttelepen rendezik meg délután 2 óráig kezdettel.

A D. Honvéd az itatóbbi csapattal All fel: Bartha — Soos, Elek II., Sarkadi — Szabó Imre, Beluch — Kiss Gy., Tómosvári Gere, Kovács, Béres. Izzalmas mérkőzés, szoros eredmény várható a két csapat találkozásán.

Ma az NB III-ban is teljes forduló rendeznek. Ennek során Debrecenben két mérkőzés lesz. Mindkét mérkőzés főszereplő a dohánygyári új sporttelepe.

Fél 1-kor a D. Postás—ÉDOSZ-Nagy mérkőzést játszik le a Postásban. Kadár került, nem játszhat. A csapat összetétele: Fiam — Oláh, Radnóti, Szigeti IV. — Szigeti, Szaics II. — Cséke, Vékony, Nábrádi, Vincze Józsa. Fel háromkor kerül sorra a D. Lokomotív—Nyírbátori SPT mérkőzése. A dohánygyáruk Honyak — Várdai, Sándor, Szaics — Bogyo, Zsiák — Sezer, Varga, Györgyész, Acs, Szukáli összetételében lépnek pályára.

Vasárnapi NB III. eredmények: Pladányi VSK—Dombrád 1:2 (4:2 (2:1)), Dombrád—Nyszdse—Nagykállo 3:1 (1:0) — Nyírbátori SPT—Mandok 4:0 (3:0) — Nyírbátori SPT—Fegyármén 2:2 (1:1).

Az NB II. mai mérkőzése: MAVAG—Nyszdse, Kerámia—MANYTE, Hatvani VSE—Perceni Tárna Diósgyőr—

Motoros tevérseny a Nagyerdőn

Délután fél háromkor az uszodtól indul a mezőny.

A Magyar Szabadságharcos Szövetség Debrecenben ma délután fél három óráig kezdettel a nagyerdői pályán motoros tevérsenyt rendeznek közel 400—150 indulóval.

A futást kezdés előtt lesz a rajt. Innen a vízfürdő és a stadion közti útvonalon mennek a versenyzők a víztorony mögötti dombra, majd erdei úton a katonai lőmunka mellett a régi városi teniszpályák ezekig részéig. A kijelölt útvonalon kell felmenni a dombra, majd egy helyen mely árak fölött keskeny deszkaponton járhatnak a versenyen indulók. A dombra levő két körmetől útvonalon mennek a lőbejárattig, ott a körülről van a forduló, majd visszajönnek a ósonaközött megkerelve innak be az uszoda előtti célba. 100, 125, 250 kcc-es kategóriák versenyzői külön külön, de egycsoportban indulnak. A 350 és 500 kcc-es kategória mezőnyét egyszerre indítják.

Indul a versenyen Bő Levai a debreceniek legkiválóbb motoros versenyzője, aki az utóbbi években bizonyított, de nagy fejlődésről is tudósított. Ludvig József az 500-asok mezőnyében Bősi József a tavalyi országos második helyezést is de dőlnek azok a bajnokok is, akik most versenyez a szabadságharcos motoros pályamunkán, mert ma már a motorsport is a tömegek sportja.

Motoros tevérseny a Nagyerdőn

Kérületi I. osztály

1. B. MASZOLAJ	16	64:16	30
2. D. Lok. II.	17	50:17	24
3. D. Elektr.	17	35:27	24
4. Húszörmény	17	41:28	22
5. Doreoske	17	31:27	21
6. D. MEMOSZ	16	48:25	19
7. D. Egyetem	17	30:32	17
8. Hajdudorozs	17	36:39	14
9. Tiszafüred	17	25:32	14
10. Búcszentmikály	17	29:37	14
11. D. Fások	17	41:52	14
12. Pölgár	17	31:34	13
13. Hszobaszó	17	38:44	11
14. Bújváros	17	25:53	11
15. Sarrudvar	17	20:46	11
16. Meteor Népből	17	23:60	10

TOJÓJELŐTÉS

Postás—ÉDOSZ, Nyugodtan frjúnk a szociális munkák közközlésében, 2-3. Saigóarjai Tárna—Telortúvár; A hazai pálya előnye viszonylagos a Tárna jaydá dönt. el. Tipp: 1. x.

D. Lokomotív—Ujpest, az Ujpest a tavalyi bajnokként történetesen akar, — jobb formában is van, mint eleinte, — ezt tippunk: 2. 2.

Vasas—Honvéd, Nem úszák, hogy a Vasas meg tudja akadályozni a bajnokságra főtó honvédek győzelmét — Tipp: 2. 2.

Csepel—Textiles, Nyit mérkőzés, mindhárom csapattal lehetősége, Tipp: 2. x.

Sortex—Előre, Két kiesőjelölt találkozik, A Sortex győzelmet várjuk. — Tipp: 1. 1.

Olajmunkás—Dorogi Tárna, A Tárna jobb, de a kánizsaiak otthon nagyán veszélyesek, Tipp: 2. x.

Györi Vasas—Szomb. Lokomotív, — A meg szomszédvár vetékdése — ztúttal a győriek győzelmét igéri, Tipp: 1. 1.

MEMOSZ—Szeged, SZMTE, A Szeged bajnokságra tör, viszont az építők munkái is a veszélyesek mindenképp, Tipp: 1. 2.

Szón. Lokomotív—Bp. Lokomotív — Rangadó, Tipp: 1. x.

Székesvári Lokomotív—Perutz, A Perutz jobb, Tipp: 2. x.

Pécsi BTC—M. Dinamo, A két pécsi csapat találkozik a bürgeriák győzelmét igéri, Tipp: 1. x.

POTMÉRKŐZÉSEK

Satorajauhely—Pereosa, Tipp: 2. x.

NYVSE—Kerámia, Tipp: 1. x.

Kistext—Diósgyőr, Tipp: 2. x.

Soproni FAG—Pcs. Lokomotív, Tipp: 1. 2.

8 oldal Debrecen, 1950 március 15.

Itt a labdarúgó műsor

D. Lokomotív pálya, 2 óra: D. Honvéd SE—Kistext (NB II.) — 12 óra: D. Lokomotív III—D. Honvéd III.

Dohánygyári pálya, fél 3 óra: Dohánygyári Lendület—Nyírbátori SPT Kun (Sáros, Piller) — Fél 1 óra: Postás—ÉDOSZ-Nagy: Vasas Gy. (Domán Biro F.) — Fél 10 óra: Dohánygyári Lendület II—D. Honvéd II. (Felezabadulási Kupa).

Repülőteri pálya, 2 óra: MAV Fergalomb—Városi kertszet.

DTE-pálya, 9 óra: Elektromos II—OTI — Fél 10 óra: Városháza—Futóház.

Szombathelyi-úti pálya, 9 óra: D. Előre ifj.—D. Postás ifj. — 11 óra: D. Meteor—D. MASZOVLET-EPOSZ.

Ezenkívül még a MALLERD Meteor—Mágyar és a D. Honvéd—D. Lokomotív II ifj. mérkőzést játszik ma Debrecenben.

D. Postás—D. Lokomotív NB II. férfi nőtáltónisz mérkőzést rendeznek ma reggel 9 órai kezdettel a Postás szekházában.

A református gimnázium mezei futóversenyén nagy tömeg indult. Eredmények: Serdiók (32 ind., 1600 m): 1. Deák László, 2. Papp Miklós, 3. Szigeti Béla, — Ifjúsági (65 induló, 2400 m): 1. Fazekas János, 2. Rápostól József, 3. Csató Elemér. — Felnőtt (25 induló, 3200 m): 1. Sipos Zsigmond, 2. Kósa Géza, 3. Tasi Imre.

Cy. Vasas—D. Lokomotív 3280:3230. NB I. tekeredmények: A debreceniek legjobbjai: Kanyo 453, Szabó Pál 423, Gocsik 411.

NB II. tekeredmények: Cegléd—D. Egyem 2959:2841 Egyetem legjobbjai: Bodnar 407, Szaics 1. 378, Karap 359. — Ny. Szabolcs—D. Postás 3069:2851. Postás legjobbjai: Palocsek 391, Barany 382, Hajdú 381.

Felhívások. Délelőtt fél 11-kor lesz a Városháza, Mezeyház—Futóház Fel. a Városháza Kupa mérkőzés. A játékos szabadulási Kupa mérkőzés a DTE sok 10 óra jelennek meg a DTE pályán. — A D. Előre I. és Ifjúsági játékosai fél 9-re a Szobozás-úti pályán jelennek meg. — A D. Honvéd II. és Ifjúsági játékosai ma reggel 8 óra jelennek meg a dohánygyári sporttelepen.

A D. Előre az alábbi csapattal utazik ma reggel: Papp — Csapri, Nagy, Kazma — Gömöri, Ötvös — Gyanyó, Menes, Kiss, Bodoni, Barnácz. Nemethy elutazott Stockholmba. A magyar birkozdókatok tétlen reggel utaztak Stockholm felé. A válogatott ment a debreceni Nemethy is, aki a válogatottságon a magyar színtel képviseli a középsúlyban.

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy leleltelenen egyetlen hűnk

ifj. Bíró András
MAV pályamunkás

életének 22. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése március hó 16-án délután 1 órakor a Köztemető III. ravatalozójában, a Magyarországi katonák mellett helyezett örök nyugalomra. Gyászolják: bannasné és édesanyja: Lakás: Balaton-u. 25. a.

HIRKESSEN a Debreczen-ben

ALLAS (2)

HAZVEZETŐNŐ állást keres intelligens középkereső nő "Magaznonat" jellegre 2—1714

KÖZÉPKORÚ nő magánosnál vagy kis családnál némi fizetést onthot keres, cím a kiadóban, 2—1720

PIATALASS bejárógót könyvtéri felvelek Péterfia u. 29. 2—1725

GYERMEKSZEREFO minde meg felveszek Hadházi u. 28. sz. 2—1726

RADIO, HANGSZER (4)

JÓHANGU rádió 3+1 elődó Simonity u. 32. 1. em. Borsos, 4—1717

ELADÓ üzembépes 2+1 Bocska rádió 220 voltira olcsón Vaszvári Pál u. 9. 4—1640

BUTOR SZONYEO (5)

REKAMILK, fotelek, szolnokok, matracok hitetetlen olcsón sürgeően eladó Péterfia u. 56. 3. 18 — 5—1658

BUTOROK, szekerek, kocsai eladó, Töröklyt adok pálinkákért, Mester u. 31. 5—1692

ELADÓ 1 lassznált ruhazek. reny Bethlen u. 53. sz. 5—1690

EGY alghaszánt gyermek, egy olcsón eladó, Kossuth-u. 23. Kerestétele 5—1635

MOZI

Minden harmadik ember látta... Még 2000 ember nézheti meg ma a "Ludas Matyi"-t

Még soha ilyen hosszú ideig nem játszottunk filmet Debrecenben — mondja örömtől sugárzó arcú Csomor Tamás, a Vig Filmszínház igazgatója — mint az első szines magyar játékfilm a "Ludas Matyi"-t. Eddig 37 ezer ember nézte meg a filmet és ekkor a látogatási számot eddig még egyetlen film sem érte el a városban.

Ez azt jelenti, hogy a város lakói közül legalább minden harmadik ember eljött a moziba, mely most már a harmadik hete játsza filmgényűnk büszkeségét.

A filmet ma folytatja utóljára a Vig Filmszínház. Harmadik előadásunk rendezésére a jegyek a dolgozók, nek és valószínűleg hatalmas lesz a töltenség a pénztáriaboknál, annál is inkább, mert már csak kétezer ember láthatja a filmet ennyi ugyanis három előadásban a mozi teljes befogadókapacitása.

Csütörtökön szines VIT-bemutató az Apolló és a Vig filmszínházban

Három napig játszva két filmezőház adt a végig szines impozáns kiállítás dokumentumfilmet, melyet a Budapesti VIT alkalmával készítettek közös munkával a magyar és a szovjet operatőrök. Az Apollóban fél 4, fél 6 és fél 8 órakor kezdődnek az előadások, míg a Vig Filmszínházban 4, 6 és 8 órakor az első nap utolsó előadását mindkét moziban a MINSZ ifjúsági ünnepet rendez. 17-én este 8 órakor a VIT film kísérőműsorokait külön sportfilmetek játszanak, a SZOT-tal karöltve emittott akció keretében. Az előadást a különböző sportegyesületek csoportosan tekintik meg.

APOLLO

Ma 11, 2, 4, 6, 8 órakor UTOLJÁRA

Titkos küldetés

Csütörtökön: fél 4, fél 6, fél 8 órakor Szovjet-Magyar közös filmalkotás:

Világifjúsági Találkozó

Szines magyarul beszélő film!

VIG FILMSZÍNHÁZ

Ma: 11, 2, 4, 6, 8 órakor, UTOLJÁRA

"LUDAS MATYI"

Csütörtökön: 4, 6, 8 órakor!

Világifjúsági Találkozó

Szovjet-Magyar közös filmalkotás

METEOR

Fél 4 óratól folytatatos előadások!

Volga mentén (szines film)

Aszkania — Híradok

Hirdessen a DEBRECZENBEN mert eredményes és biztos

SZÍNHÁZ

Ma, szerdán fél 8 órai kezdettel ünnepi előadásban mutatja be a színházban utóljára N. Adujev: Dohányon vett kapitány című nagyszerűt, Rágyogó kiállítás hangulatos muzsika, felejthetetlen élmény. A nagyszerűt bemutató előadásban került színre.

A színház igazgatósága ezúton felhívja azon berők figyelmét akik a berlejtéket még nem fizették be, hogy színházunk berlejtirodájában vártsák ki berlejtélegeket.

Szerdán este 8 óra: Dohányon vett kapitány, Bértészinnét

Csütörtökön este fél 6 óra: Denavér. Petőfi-berlet, 11 és szines, berl.

Pénteken fél 8 óra: Denavér. Madám berlet 12 és Z. szines, berl.

Anyakönyvi hírek

Születések. Rákozi László rakói munkás Belleleg 470. Miklós, Losinsky Tibor vill. gyári igazgató Szt. Anna u. 10—12. Judith és Aniko. Várdai Sándor szervező titkár Hajnal utcái bérház: Ágnes, Sebök Imre-berkocsizótó Hatvan u. 66. Iona.

Házasság. Dr. Sany László állam-gyész Szabadság-ter 1. Takacs Erzsebet Vörös Hadserg útja 32.

SAKK

Az április 8-án induló sakkvilág-bajnokjelölti verseny beharangozóját, két országos mérkőzés 19-én szakkapott rendeznek. Debrecenben egyik mér. ves. mesterünk látogat le, aki 50—55 táblás szimulán játszik. A mérkőzések előtt előadást tart és ismerteti fogja a sakkvilág-bajnokjelölti versenyt. Résztvevői díj személyenként 60 filler, sakkjáték mindenki köteles magával hozni. A szimulán nyelve ez kedzete megudható 6—7 óra között esütörtökön a sportcsarnokban, ugyanakkor van a nevezési határidő is.

TÖMEGSZERVEZETI NAPTÁR

Pedagógus szakszervezet — Felhívjuk a közönségszervezőket, hogy 1. hó 15-én, szerdán du. 3 órakor felülmúlnak jelenjenek meg a Bethlen u. 14. sz. alatt.

KIOSZ hírek. — Vendéglős, keresmáros, szikkvés szakszervezet csütörtökön 5 órakor ültet tart — Szűcs Katalin, Kelemen István szakszervezet csütörtökön 7 órakor ültet tart. — Fedrász tizes csoport vezetők csütörtökön 7 óra társulatóelmozsolási ügyben jelennek meg. — Keresmárosok! A borizványi könyv megérkezett. Átvehető az irodában — Szikkvésztárs szakszervezet tagjait felhívjuk, hogy ma, szerdán 10 óra sakkvilág-bajnokjelölti szimulán jelenjenek meg a DTE pályán. — Épitők labdarúgó ma 3 órakor jelennek meg a DTE pályán. — Asztalos szakszervezet labdarúgó ma 5 órakor jelennek meg a DTE pályán. — Kályhás, festő labdarúgó ma délután 4 órakor jelennek meg a DTE pályán.

KIOSZ hírek — Ma délután az újtelek a cukorka árúsító üzletet kivételével zárva lesznek. — Adófizetők 12 óráig eszközölhető, — szabad népbarati köre esütörtökön du. 6 órakor lesz.

Központban a. üzlettel lakásokkal ezrel tettekkal 50,000 Simonyi út elején négyzetes bekváltozott villa ezer óri tettekkal 35,000. Nagyteltemi szomszedságban modern bekváltozott 50,000. Vargán alapított bekváltozott háromszobás modern 30,000. Csapó elején részben bekváltozott négyzetes modern 32,000. Csapó elején háromrendbeli komfortos lakással 50,000. — Közböczen alapított háromszobás prima házrész 12,000. Nagyalománál bekváltozott kétszobás legremekbű család ház 1150 óri termő gyümölcsössel 35,000. Mester végénel modern bekváltozott háromszobás villa nagy tettekkal 32,000. Bethlen bekváltozott háromszobás sok mellékhelyiséggel 35,000. Bethlen baloldalon modern komfortos bekváltozott kétszobás 25,000. Bethlen a OTI-nál alapított legprimább négyzetes házrész 12,000. Bérházak, újtelek házak, családi házak kertös házak bekváltozott lakásokkal, gazdálkodónak nygetelők házak, istálló, kamarával. Ha elköltözik és lakását átakarja adni, vagy lakást keres forduljon bizalommal Bakoczhoz 22—1674

LAKÁS, LAKÁSOSÉRE (15)

KERESEK bekváltozott egy-zsoba konyhas lakási, költés-megterítésel. Cím a kiadóban, 15—1703

ELOSERELNEM egy utcai szobámát nagyobbra vagy zsoba konyhára, Bercsenyiu. 93. 15—1686

KETSZOBÁS lakást keresek, építkezési hozjárulásal, Cím a kiadóban 15—1659

BUTOROZOTT SZOBA (16)

FOTEREN rendőnek vagy vauetas kettő személynek, butorozott szoba kiadó cím a kiadóban, 16—1722

ELEGANSAN butorozott szoba azonnal kiadó, Kigyó u. 27. 16—1729

BUTOROZOTT szoba konyhaszennalattal intelligens hölgy részére kiadó, Vörös Hadserg útja 40, (Hangya bérház), 16—1731

KÜLÖNBEJARATU butorozott szobát keres építkezőmelnök, cím: Vörös Hadserg útja 38, fogorvosi rendés, Teitelon: 44—14.

BUTOROZOTT szoba ferli-nok kiadó, Monostor u. 3. Kigyó utcából nyílik, 16—1678

HÁZ, VILLA (19)

ELADÓ Gyöleses útca 7. számú ház bekváltozott lakással, (le-van-utból) 19—1723

INGATLANFORGALMI IRODA (22)

BAKOCZY ingatlaniroda Werbóczy u. 8. Eladó házak

KISZAZDA PÁRT

TISZANTULI NAPILAPJA

CSERKUSZAM: 61.006

Felolós szerkesztő és kiadó: KISS ISTVÁN

Alföldi, Nyomda N. Y. lapüzeme

Bajcsy-Zsilinszky-útca 1.

Műszaki ig: Kovács Mihály